

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA

**Financijski izvještaji
za godinu završenu 31. prosinca 2022.**

Sadržaj

	Strana
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	1
Izvještaj neovisnog revizora	
Izvještaj o financijskom položaju	9
Izvještaj o dobiti ili gubitku	10
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12 - 13
Izvještaj o novčanim tijekovima	14
Bilješke uz financijske izvještaje	15 - 56

Uprava društva Tvornica cementa Kakanj d.d. („Društvo“) dužna je pripremiti financijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno financijski položaj Društva, te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tijekova, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvještaja. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje financijske izvještaje Društva. Nadzorni odbor je dužan da odobri godišnje financijske izvještaje, te ih podnese Skupštini Društva na usvajanje.

U ime i za račun Društva:

[illegible]

1

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima društva Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi zasebni i konsolidirani finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, prikazuju realno i objektivno finansijski položaj društva Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj („Društvo”) i njegovih ovisnih društava (zajedno – „Grupa”) na dan 31. prosinca 2022. godine, kao i rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Zasebni finansijski izvještaji Društva i konsolidirani finansijski izvještaji Grupe obuhvataju:

- zasebni i konsolidirani izvještaji o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2022. godine;
- zasebni i konsolidirani izvještaji o dobiti ili gubitku za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidirani izvještaji o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidirani izvještaji o promjenama u kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidirani izvještaji o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan; i
- bilješke uz zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje, koji uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MRevS). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Neovisnost

Neovisni smo u odnosu na Društvo i Grupu u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standard za neovisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe („IESBA Kodeks”), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji su relevantni za našu reviziju zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost za zasebne finansijske izvještaje Društva: 990 tisuća konvertibilnih maraka Bosne i Hercegovine ("BAM"), zaokruženo, što predstavlja 5% od dobiti Društva prije oporezivanja.
- Ukupna značajnost za konsolidirane finansijske izvještaje Grupe kao cjeline: 1.040 tisuća BAM, što predstavlja 5% od dobiti Grupe prije oporezivanja i prije učinaka ponovnog mjerenja fer vrijednosti udjela u zajedničkom poduhvatu.

Obim revizije Grupe

- Tim za reviziju Grupe bio je revizor Društva. Sva tri ovisna društva revidirana su od strane PwC mreže.
- Utvrđujući sveukupni pristup reviziji Grupe, utvrdili smo vrstu posla koju trebamo obaviti mi, kao revizijski tim Grupe, kako bismo mogli zaključiti da li su pribavljeni dovoljni odgovarajući revizijski dokazi kao osnova za naše mišljenje na konsolidirane finansijske izvještaje Grupe kao cjeline.
- Naš opseg revizije odnosio se na 100% prihoda Grupe i 100% dobiti Grupe nakon oporezivanja.

Ključno pitanje revizije

- Nadoknativa vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme.

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u zasebnim i konsolidiranim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Uprave, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da zasebni i konsolidirani finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prijevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i razinu opće značajnosti za zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog okvira i opsega revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Razina značajnosti	<p>Društvo: 990 tisuća BAM (zaokruženo)</p> <p>Grupa: 1.040 tisuća BAM.</p>
Osnov za definisanje	<p>Društvo: 5% dobiti prije oporezivanja</p> <p>Grupa: 5% dobiti prije oporezivanja iz konsolidiranih finansijskih izvještaja i prije učinaka ponovnog mjerenja fer vrijednosti udjela u zajedničkom poduhvatu.</p>
Obrazloženje za primijenjenu razinu značajnosti	<p>Kao osnov za značajnost odabrali smo dobit prije oporezivanja, jer je, prema našem mišljenju, to referentna vrijednost prema kojoj korisnici najčešće mjere učinak Društva i Grupe i općenito je prihvaćeno mjerilo. Odabrali smo 5% što je po našem mišljenju u skladu s kvantitativnim pragovima značajnosti koji se koriste za profitno orijentisana društva u ovom sektoru.</p>

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Nadoknativa vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Pogledati Bilješku 4 (Ključne računovodstvene procjene i prosudbe)

Fokusirali smo se na ovu oblast zbog veličine stanja nekretnina, postrojenja i opreme Društva (65.621 tisuća BAM na dan 31. prosinca 2022. godine) i stanja nekretnina, postrojenja i opreme Grupe (86.103 tisuća BAM na dan 31. prosinca 2022. godine), te zbog toga što procjena nadoknade vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme Društva od strane Uprave uključuje prosudbe o budućim rezultatima poslovanja i diskontnim stopama primijenjenim na prognoziranje buduće novčane tijekove.

Revizijski napor usmjerili smo na nekretnine, postrojenja i opremu Društva, koja predstavljaju 72% ukupne dugotrajne imovine Društva, 76% stanja nekretnina, postrojenja i opreme Grupe, te 74% ukupne dugotrajne imovine Grupe.

Prosudbe o budućim rezultatima uključuju stope rasta prodaje, varijabilne i fiksne troškove, troškove zamjene, potrebe za obrtnim kapitalom, stopu rasta terminalne vrijednosti i diskontnu stopu. Na ove procjene i prosudbe mogu utjecati neočekivane promjene budućih tržišnih ili ekonomskih uslova ili primijenjene diskontne stope. Uprava je zaključila da vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema nije umanjena na dan 31. prosinca 2022. godine.

Poslovni model Društva zahtijeva velika ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, posebno u mašine i opremu, koja se intenzivno koristi i djelimično podliježe ekstremnim vremenskim uvjetima. Pored toga, promjene tržišnih uslova mogu dovesti do umanjenja vrijednosti. Takođe smo uzeli u obzir nedavne makroekonomske i geopolitičke događaje, uključujući višu inflaciju i kamatne stope, rastuće cijene energije i kontinuirani geopolitički sukob kao pokretački događaj za umanjenje vrijednosti imovine.

Iako, na osnovu povijesnih, trenutnih i prognoziranih rezultata, Uprava vjeruje da postoji značajna razlika između vrijednosti u upotrebi jedinica koje generiraju novac i njihove knjigovodstvene vrijednosti, ovo je za nas ostalo u fokusu kao rezultat veličine stanja predmetnih nekretnina, postrojenja i opreme, kao i imajući u vidu inherentni rizik neizvjesnosti u vezi sa značajnim procjenama koje je napravila Uprava pri procjeni nadoknade vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Ocijenili smo i preispitali sastav prognoza budućih novčanih tijekova Uprave i postupak na osnovu kojeg su pripremljene. Kao dio naših postupaka, pregledali smo da li je Uprava slijedila njihov dokumentirani postupak za sastavljanje prognoza budućih novčanih tijekova, utvrđujući da li su takve prognoze novčanih tijekova u skladu s budžetom odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Usporedili smo stvarne rezultate tekuće godine sa podacima o tekućoj godini uključenim u prognozu iz prethodne godine kako bismo utvrdili jesu li trenutne prognoze i osnovne pretpostavke možda nerealne.

Glavno poslovanje Grupe ovisi o građevinskim radovima velike vrijednosti (uključujući infrastrukturne javne radove), stoga je Uprava odrazila ove neizvjesnosti u prognozama prihoda. Razmotrili smo prosudbe u vezi sa neizvjesnošću prognoze prihoda.

Dobili smo prognoze budućih novčanih tijekova Uprave, testirali smo matematičku tačnost osnovnih izračuna vrijednosti u upotrebi i usuglasili ih s odobrenim trogodišnjim finansijskim budžetom i budućim prognozama.

Razumjeli smo, ocijenili i potvrdili ključne kontrole Uprave nad postupkom procjene umanjenja vrijednosti. Usporedili smo metodologiju koju je Grupa koristila (izračuni vrijednosti u upotrebi na osnovu budućih diskontovanih novčanih tijekova) sa tržišnom praksom.

Također smo procijenili opravdanost ključnih pretpostavki korištenih u izračunima, koje uključuju stope rasta prodaje, varijabilne i fiksne troškove, troškove zamjene, potrebe za obrtnim kapitalom, stopu rasta terminalne vrijednosti i diskontne stope. Kada smo procjenjivali ove ključne pretpostavke, razgovarali smo o njima s Upravom kako bismo razumjeli i ocijenili osnov Uprave za utvrđivanje pretpostavki i usporedili smo ih s eksternim izvještajima o izgledima industrije i prognozama ekonomskog rasta iz brojnih izvora. Takođe smo angažirali naše stručnjake za procjenu vrijednosti kako bi nam pomogli u procjeni opravdanosti diskontnih stopa koje je koristila Uprava uspoređivanjem diskontnih stopa koje se koriste za subjekte sa sličnim profilima rizika ili sa tržišnim informacijama.

Dobili smo i testirali analizu osjetljivosti Uprave u vezi ključnih pretpostavki, kako bismo utvrdili da negativne promjene ključnih pretpostavki, pojedinačno i zajedno, neće dovesti do toga da knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme premaši nadoknadivu vrijednost.

Pregledali smo relevantna objavljivanja u zasebnim i konsolidiranim finansijskim izvještajima.

Kako smo prilagodili obim revizije za grupu

Prilagodili smo opseg revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o konsolidiranim finansijskim izvještajima kao cjeline, pri čemu smo vodili računa o strukturi Grupe, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Grupa posluje.

Grupi čine Društvo i četiri ovisna društva:

- a) Tvornica cementa Kakanj dd Kakanj, Društvo koje je revidirao revizorski tim Grupe; i
- b) tri ovisna društva: TBG BH d.o.o. Kakanj, društvo revidirano od strane revizorskog tima Grupe, TBG Beton d.o.o. Zagreb, Hrvatska i Dunav - Drava cement d.o.o. Zagreb, Hrvatska, društva revidirana od strane PwC Hrvatska.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima), a za koji se očekuje da nam bude na raspolaganju nakon datuma ovog revizorskog izvještaja.

Naše mišljenje o zasebnim i konsolidiranim finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i mi nećemo izraziti bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Kada pročitamo ostale informacije, ako zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da tu stavku iskomuniciramo sa Nadzornim odborom.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prijevare ili greške.

Prilikom pripreme zasebnih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Društvo ili Grupi, ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju zasebnih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li zasebni i konsolidirani financijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prijevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih zasebnih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi takođe:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u zasebnim i konsolidiranim financijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prijevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaoblavanje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u zasebnim i konsolidiranim financijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Društvo i Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj zasebnim i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li zasebni i konsolidirani financijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza o financijskim informacijama društava ili o poslovnim aktivnostima unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i vršenje revizije Grupe. Imamo isključivu odgovornost za naše revizorsko mišljenje.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu neovisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju zasebnih i konsolidiranih financijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj neovisnog revizora je Biljana Bogovac.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Mirza Bihorac
Director

Anesa Ustavdić
Ovlašćeni revizor

31. siječanj 2023. godine

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
**Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2022. godine**
(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	Bilješka	Društvo		Grupa	
		31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nekretnine, postrojenja i oprema	5	65.621	64.991	86.103	84.032
Imovina s pravom korištenja	6	234	469	248	493
Nematerijalna imovina	7	210	227	1.355	1.399
Ulaganja u zajedničke pothvate	10	-	-	-	311
Ulaganja u ovisna društva	9	24.448	24.448	-	-
Odgođena porezna imovina		-	-	104	-
Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku	8.2	10	10	337	483
		90.523	90.145	88.147	86.718
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	11	20.087	15.291	22.236	16.752
Potraživanja od kupaca	8.1	13.200	15.582	19.130	21.017
Ostala imovina i potraživanja	12	984	752	1.371	999
Novac i novčani ekvivalenti	8.3	64.007	49.727	72.567	59.449
		98.278	81.352	115.304	98.217
Imovina namijenjena prodaji		-	-	57	57
		98.278	81.352	115.361	98.274
UKUPNO IMOVINA		188.801	171.497	203.508	184.992
OBVEZE					
Dugotrajne obveze					
Rezerviranja	14	2.477	2.275	2.812	2.636
Obveze po osnovu najmov	13.1	-	245	4	259
Odgođena poreska obveza		-	-	528	456
Ostale obveze		-	-	880	880
		2.477	2.520	4.224	4.231
Kratkotrajne obveze					
Obveze prema dobavljačima	13.2	12.931	13.271	17.035	17.468
Obveze po osnovu najmov	13.1	246	237	256	247
Ostale obveze	15	2.312	2.383	4.069	3.924
		15.489	15.891	21.360	21.639
UKUPNO OBVEZE		17.966	18.411	25.584	25.870
KAPITAL					
Dionički kapital	16	94.765	94.765	94.765	94.765
Statutarne rezerve		26.338	26.338	26.338	26.338
Revalorizacijske rezerve		-	-	413	413
Zadržana dobit		49.732	31.983	44.746	27.208
Kapital koji pripada Grupi		170.835	153.086	166.262	148.724
Udjeli koji nemaju kontrolu		-	-	11.662	10.398
UKUPNO KAPITAL		170.835	153.086	177.924	159.122
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		188.801	171.497	203.508	184.992

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Izveštaj o dobiti ili gubitku****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

	Bilješka	Društvo		Grupa	
		2022.	2021.	2022.	2021.
Prihod iz ugovora sa kupcima	17	115.488	94.823	146.353	125.206
Troškovi prodatih proizvoda	18	(85.434)	(62.424)	(105.861)	(83.591)
Troškovi prodane robe		(609)	(303)	(6.553)	(4.584)
Bruto dobit		29.445	32.096	33.939	37.031
Administrativni i distributivni troškovi	19	(8.456)	(7.828)	(12.487)	(11.535)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine	20	(240)	69	(172)	(4)
Učinak ponovnog mjerenja fer vrijednosti udjela u zajedničkom poduhvatu		-	-	450	-
Dobitak iz zajedničkog poduhvata		-	-	-	20
Ostali prihodi	21	220	349	767	662
Ostali rashodi	22	(682)	(762)	(940)	(1.020)
Operativna dobit		20.287	23.924	21.557	25.154
Financijski prihodi		1	293	17	361
Financijski rashodi		(307)	(30)	(312)	(31)
Tečajne razlike, neto		(30)	(47)	-	(2)
Dobit prije oporezivanja		19.951	24.140	21.262	25.482
Porez na dobit	23	(2.202)	(2.430)	(2.240)	(2.618)
DOBIT		17.749	21.710	19.022	22.864
Dobit koja pripada:					
- Grupi				17.743	21.326
- Udjelima koji nemaju kontrolu				1.279	1.538
				19.022	22.864

Zarada po dionici (u BAM)**za dobit koja pripada običnim dioničarima:**

- Osnovna zarada po dionici	24	1,87	2,29
- Razrijeđena zarada po dionici	24	1,87	2,29

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

	Bilješka	Društvo		Grupa	
		2022.	2021.	2022.	2021.
Dobit		17.749	21.710	19.022	22.864
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje mogu biti reklasificirane u dobit ili gubitak</i>		-	-	-	-
<i>Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak</i>		-	-	-	-
		-	-	-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT		17.749	21.710	19.022	22.864
Ukupna sveobuhvatna dobit koja pripada:					
- Grupi				17.743	21.326
- Udjelima koji nemaju kontrolu				1.279	1.538
				19.022	22.864

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

<u>Društvo</u>	Dionički kapital	Statutarne rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	94.765	26.338	33.775	154.878
Dobit za godinu	-	-	21.710	21.710
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	21.710	21.710
Isplata dividendi	-	-	(23.502)	(23.502)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	94.765	26.338	31.983	153.086
Dobit za godinu	-	-	17.749	17.749
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	17.749	17.749
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	94.765	26.338	49.732	170.835

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

<u>Grupa</u>	Dionički kapital	Statutarne rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Kapital koji pripada Grupi (većinski krajnji vlasnici Grupe)	Udjeli koji nemaju kontrolu (manjinski krajnji vlasnici Grupe)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	94.765	26.338	413	28.378	149.894	10.482	160.376
Dobit za godinu	-	-	-	21.326	21.326	1.538	22.864
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	21.326	21.326	1.538	22.864
Isplata dividendi	-	-	-	(21.921)	(21.921)	(1.581)	(23.502)
Tečajne razlike	-	-	-	(575)	(575)	(41)	(616)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	94.765	26.338	413	27.208	148.724	10.398	159.122
Dobit za godinu	-	-	-	17.743	17.743	1.279	19.022
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	17.743	17.743	1.279	19.022
Isplata dividendi	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	(205)	(205)	(15)	(220)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	94.765	26.338	413	44.746	166.262	11.662	177.924

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu završenu 31. prosinca 2022.
(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Novčani tijek iz operativnih aktivnosti				
Dobit prije oporezivanja	19.951	24.140	21.262	25.482
Usklađenja za:				
Amortizacija	7.949	8.222	9.979	10.210
(Dobitak)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	(6)	2	(381)	11
Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto	162	160	179	168
Umanjenje vrijednosti/(otpuštanje umanjeja) financijske imovine po amortizovanom trošku	240	(69)	172	4
Otpis potraživanja po odobrenim kreditima	-	195	-	195
Dodatno priznata rezerviranja, neto	377	279	351	612
Dobit od zajedničkog poduhvata	-	-	-	(20)
Učinak ponovnog mjerenja fer vrijednosti udjela u zajedničkom poduhvatu	-	-	(450)	-
Učinak preračuna poslovanja u inozemstvu	-	-	(220)	(616)
Prihodi od kamata priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	(1)	(293)	(17)	(361)
Rashodi od kamata priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	307	30	312	31
<i>Promjene u obrtnom kapitalu:</i>				
Povećanje zaliha	(4.958)	(5.961)	(5.663)	(5.961)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	2.142	(222)	1.773	(1.932)
(Povećanje)/smanjenje ostale imovine i potraživanja	(232)	(634)	(430)	224
(Smanjenje)/povećanje obveza prema dobavljačima	(330)	4.713	(433)	4.978
Povećanje/(smanjenje) ostalih obveza	37	(191)	199	(158)
Plaćeni porez na dobit	(2.485)	(3.618)	(2.572)	(3.806)
Plaćena kamata	(281)	(9)	(289)	(8)
Neto novčani tijek koji je generisan u poslovnim aktivnostima	22.872	26.744	23.772	29.053
Novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti				
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme	(8.303)	(2.410)	(10.328)	(4.193)
Priljevi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	1	2	461	540
Nabavke nematerijalne imovine	(29)	(8)	(35)	(99)
Priljevi od prodaje nematerijalne imovine	-	-	73	2
Kupovina udjela u ovisnim društvima	-	-	(719)	-
Priljevi od ostale financijske imovine po amortizovanom trošku	-	-	146	-
Odlivi od ostale financijske imovine po amortizovanom trošku	-	-	-	(685)
Primljena kamata	1	293	17	361
Neto novčani tijek koji je korišten u ulagačkim aktivnostima	(8.330)	(2.123)	(10.385)	(4.074)
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti				
Isplaćene dividende	-	(23.472)	-	(23.472)
Otplata glavnice po najmovima	(249)	(228)	(246)	(235)
Otplata kamate po najmovima	(13)	(21)	(23)	(23)
Neto novčani tijek koji je korišten u financijskim aktivnostima	(262)	(23.721)	(269)	(23.730)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	14.280	900	13.118	1.249
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	49.727	48.827	59.449	58.200
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	64.007	49.727	72.567	59.449

Bilješke na stranama 15 do 56 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

1. Opće informacije

Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj („Društvo“) je dioničko društvo, upisano u sudski registar Kantonalnog suda u Zenici, Bosna i Hercegovina, 18. studenog 1991. godine promjenom statusa iz društvenog poduzeća u dioničko društvo. Do tada, Društvo je postojalo kao dio društva GIK „Hidrogradnja“ Sarajevo. U privatizacijskom postupku 2000. godine HeidelbergCement AG stekao je 51% udjela u vlasništvu. U ožujku 2001. godine dionice su prenesene na HZK Beteiligungsgesellschaft mbH Heidelberg u Njemačkoj, a tijekom 2003. godine udio je povećan na 73,94%. U srpnju 2006. godine, udio od 73,94% dionica prenesen je od HZK Beteiligungsgesellschaft mbH u CEEMINVESTMENT Fund. Oba su Društva dio HeidelbergCement Grupe. Nakon navedene transakcije Dunav Drava, koja je u vlasništvu HeidelbergCement AG (50%) i Schwenka (50%), došla je u posjed 85,94% vlasništva Društva.

Na dan 31. prosinca 2022. godine većinski dioničar Tvornice cementa Kakanj je Ceeminvestment, Hertogenbosch, Nizozemska, sa udjelom od 93,27%, a ostali dioničari su PIF-ovi, razni investicijski fondovi i fizičke osobe.

Krajnji vlasnici Društva su Heidelberg Cement AG, Heidelberg, Njemačka i SCHWENK Zement KG, Ulm, Njemačka.

Registrovana adresa Društva je Selima ef. Merdanovića 146, Kakanj.

Glavne djelatnosti Društva su navedene ispod:

- Proizvodnja cementa
- Vađenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca
- Proizvodnja proizvoda od betona za građevinske svrhe
- Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinske svrhe
- Proizvodnja gotove betonske smjese
- Proizvodnja maltera
- Proizvodnja građevinske stolarije i elemenata
- Proizvodnja vlaknastih zacementiranih proizvoda
- Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, cementa, gipsa i vještačkog kamena
- Trgovina na veliko ostacima i otpacima
- Djelatnosti pakiranja
- Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti.

Na dan 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo 204 zaposlenih (2021.: 204 zaposlenih).

Uprava

Branimir Muidža, direktor
Zehra Obralića, izvršni direktor za ekonomske i financijske poslove
Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehničke poslove

Nadzorni odbor

Zsolt Szilagy, predsjednik od 29. studenog 2022. godine
Janos Szarkandi, predsjednik do 29. studenog 2022. godine
Thomas Spannagl, član
Ernest Gerard Jelito, član

Odbor za reviziju

Milan Dmitrović, predsjednik
Anto Domazet, član
Željko Šain, član

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.**

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

1. Opće informacije (nastavak)

Ovisna društva konsolidirana u financijskim izvještajima Grupe su kako slijedi:

Ovisno društvo	Zemlja	% vlasništva	
		31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
TBG BH d.o.o. Kakanj	BiH	100%	100%
TBG Beton d.o.o. Zagreb, Hrvatska	Hrvatska	100%	100%
Dunav Drava cement d.o.o. Zagreb, Hrvatska	Hrvatska	100%	100%

Društvo indirektno posjeduje 100% udjela u društvu Dunav Drava cement d.o.o. kroz 100% udjel u vlasništvu društava koje posjeduje TBG Beton d.o.o.

Na dan 31. prosinca 2022. godine, Grupa je imala 302 zaposlena (2021.: 294 zaposlena).

2. Osnova za pripremu financijskih izvještaja

2.1 Izvještajni okvir

Zasebni financijski izvještaji Društva i konsolidirani financijski izvještaji Grupe pripremljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 15/21). Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, standardi financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“) su Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja („MSFI“) usvojeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“), koji su zvanično prevedeni i objavljeni na lokalnom jeziku od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela.

Društvo i Grupa primjenjuju sve MSFI sa izmjenama i interpretacijama usvojenim od strane IASB-a i Konceptualni okvir za financijsko izvještavanje, kao i sve povezane interpretacije, prateće instrukcije, objašnjenja i vodiče, isključujući procjenu utjecaja neobjavljenih novih računovodstvenih standarda (koji nisu obvezni za razdoblje izvještavanja koje završava 31. prosinca 2022.) na Društvo i Grupu u trenutnom ili budućim razdobljima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Financijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo i Grupa biti sposobni realizovati potraživanja i podmiriti obveze u normalnom tijeku poslovanja.

2.3 Načelo povijesnog troška

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su po načelu povijesnog troška.

2.4 Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obveza, Društvo i Grupa uzimaju u obzir karakteristike imovine ili obveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obveza na datum mjerenja.

Fer vrijednost imovine ili obveze mjeri se koristeći pretpostavke koje bi primjenjivali učesnici na tržištu prilikom definisanja cijene imovine ili obveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu djeluju u njihovom ekonomskom interesu.

Mjerenje fer vrijednosti nefinancijske imovine uzima u obzir sposobnost učesnika u tržištu da generira ekonomske benefite koristeći imovinu na najveći i najbolji mogući način ili prodajući je drugom učesniku na tržištu koje će na taj isti način koristiti tu imovinu.

Društvo i Grupa koriste metode procjene koje su prikladne u datim okolnostima i za koje je dostupna dovoljna količina podataka da bi se izmjerila fer vrijednost, maksimalno povećavajući upotrebu svih relevantnih uočljivih ulaznih jedinica i minimizirajući upotrebu neuočljivih ulaznih jedinica.

Sva imovina i obveze za koje je izmjerena ili opisana fer vrijednost u financijskom izvještaju kategorisana je unutar hijerarhije fer vrijednosti. Hijerarhija na osnovu najnižeg nivoa ulaznih jedinica koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, je opisana kako slijedi i to:

2. Osnova za pripremu financijskih izvještaja (nastavak)

2.4 Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

- Nivo 1 – kotirane (nekorigovane) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze;
- Nivo 2 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, direktno ili indirektno uočljiv; i
- Nivo 3 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, neuočljiv.

Za imovinu i obveze koje se priznaju u financijskim izvještajima po fer vrijednosti na trajnoj osnovi, Društvo i Grupa utvrđuju postoje li prenosni između nivoa u hijerarhiji ponovnom procjenom kategorizacije (na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti u cjelini) na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

2.5 Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Društva

Društvo i Grupa su po prvi put primijenili sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2022. godine:

- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 – (dodatne) izmjene MSFI 16 (izdato 31. ožujka 2021. i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021.)
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori - troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na Konceptualni okvir - izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. svibnja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.).

Ove izmjene nisu imale uticaja na iznose priznate u prethodnim razdobljima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutno ili buduća razdoblja.

2.6 Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za razdoblje izvještavanja koje završava 31. prosinca 2022. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Društva i Grupe:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. rujna 2014. godine i stupa na snagu za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon datuma koji utvrdi IASB)
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. svibnja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. lipnja 2020.) - svi na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.
- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. veljače 2021. i na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. veljače 2021. i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. svibnja 2021. i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- Opcija prelaska za osiguravače koji primjenjuju MSFI 17 – Izmjene MSFI 17 (izdato 9. prosinca 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. rujna 2022. i na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. siječnja 2020., naknadno izmijenjeno 15. srpnja 2020. i 31. listopada 2022., konačno na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024.).

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Društvo i Grupu u trenutnom ili budućim razdobljima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

3. Sažetak računovodstvenih politika

3.1 Uporedni podaci

Financijski izvještaji uključuju uporedne podatke za godinu završenu 31. prosinca 2021.

3.2 Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Financijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (BAM), obzirom da je to funkcionalna valuta Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 BAM).

3.3 Strane valute

Transakcije u valutama koje nisu BAM se početno evidentiraju po tečaju koji važi na dan transakcije.

Monetarna imovina i obveze denominirane u takvim valutama preračunavaju se po stopama koje važe na datum izvještajnog razdoblja.

Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su denominirane u stranim valutama ponovo se preračunavaju po tečaju važećem na dan kada je utvrđena fer vrijednost.

Nemonetarne stavke denominirane u stranim valutama koje se mjere po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovo.

Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali. Bilo koji učinak preračunavanja unutar dobitaka ili gubitaka od nemonetarne imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, biti će priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3.4 Osnova konsolidacije

Konsolidirane financijske izvještaje Grupe čine financijski izvještaji Društva i njegovih ovisnih društva.

3.4.1 Ulaganja u ovisna društva

Ovisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Društva. Kontrola se postiže na način da Društvo ima moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta na način da ostvari koristi od poslovanja ovisnog društva.

Rezultati ovisnog društva stečenih ili prodanih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku od datuma stvarnog sticanja, odnosno prodaje. Sve materijalne transakcije unutar Grupe, bilansne pozicije, prihodi i rashodi, nerealizirani dobiti i gubici sa ovisnim društvom, eliminisani su za potrebe konsolidacije.

Financijski izvještaji ovisnog društva su po potrebi usklađeni kao posljedica međusobnog ujednačavanja računovodstvenih politika subjekata u sklopu Grupe. Udjeli koji nemaju kontrolu u neto imovini ovisnog društva (isključujući goodwill) iskazuju se odvojeno od kapitala Grupe. Udjeli koji nemaju kontrolu sastoje se od iznosa udjela od izvornog datuma poslovnog spajanja.

Gubici povezani sa udjelima koji nemaju kontrolu koji su iznad udjela u kapitalu ovisnog društva raspoređuju se na udjele Grupe, izuzev kod udjela koji nemaju kontrolu po kojima manjina ima obvezu i sposobna je dodatnim ulaganjima pokriti gubitke.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)**3.5 Ulaganja u zajednički pothvat**

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijski izvještaji zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijski izvještaji Grupe. Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvještajima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobitcima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

3.6 Goodwill

Goodwill stečen poslovnim spajanjem početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovnog spajanja i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem se od datuma stjecanja raspoređuje na jedinicu koja generira novac („CGU“) Grupe, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene toj CGU. Svaka CGU na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

Umanjenje se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa CGU, na koju se goodwill odnosi. Kada je nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. U slučaju kada goodwill čini dio CGU, a dio poslovanja te CGU se napušta, goodwill povezan s tim dijelom poslovanja se uključuje u knjigovodstvenu vrijednost napuštenog poslovanja kada se određuje dobitak ili gubitak od napuštanja poslovanja. Goodwill koji je na ovaj način rashodovan mjeri se na osnovu relativne vrijednosti napuštenog poslovanja i zadržanog dijela jedinice koja stvara novac.

3.7 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi nastaju tijekom redovnog poslovanja Društva i Grupe. Prihod se mjeri u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prenos kontrole nad obećanim proizvodima/robom ili uslugama kupcu, isključujući iznose naplaćene u ime trećih strana. Društvo/Grupa priznaje prihod kada prenese kontrolu nad proizvodom/robom ili uslugom kupcu.

3.7.1 Prodaja proizvoda/robe – veleprodaja

Društvo i Grupa proizvode i prodaju cement, i proizvode od betona na veleprodajnom tržištu i krajnjim korisnicima proizvođačima betona. Prodaja se priznaje nakon što je kontrola nad proizvodima prenesena, a to je kada su proizvodi isporučeni kupcu, te kupac ima potpunu diskreciju nad kanalom i cijenom za prodaju proizvoda, i ne postoji neispunjena obveza koja bi mogla utjecati na prihvatanje proizvoda od strane kupca. Dostava se smatra izvršenom kada su proizvodi isporučeni na određenu lokaciju, rizici zastarjelosti i gubici preneseni na kupca, bilo da je kupac prihvatio proizvode u skladu sa ugovorom, odredbe o prihvatanju su istekle ili Društvo/Grupa ima objektivni dokaz da su svi kriteriji za prihvatanje zadovoljeni.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.7 Prihodi iz ugovora sa kupcima (nastavak)

3.7.1 Prodaja proizvoda/robe – veleprodaja (nastavak)

Potraživanje se priznaje kada se proizvodi/roba isporuče obzirom da je u tom trenutku naknada bezuslovna i budući da se zahtijeva samo proticanje vremena prije nego plaćanje postane dospjelo.

Kupac se obvezuje da obezbijedi Prodavcu nesmetanu isporuke cementa, te za vrijeme istovara Kupac je dužan prekontrolirati robu.

Društvo/Grupa koriste svoje akumulirano povijesno iskustvo za procjenu broja povrata na nivou portfelja primjenom metode očekivane vrijednosti. Pošto je broj proizvoda/robe koji se vraćaju godinama stabilan, vrlo je vjerovatno da neće doći do značajnog poništenja u kumulativno priznatom prihodu. Validnost ove pretpostavke i procijenjeni iznos povrata se ponovno procjenjuju na svaki izvještajni datum.

Za proizvode/robu za koje se očekuje da budu vraćeni, Društvo/Grupa koriguje prihode i priznaje obvezu za refundiranje (uključenu u ostale obveze). Pravo na povrat imovine uključeno u ostalu imovinu i potraživanja (i odgovarajuće ispravke troškova prodaje) također se priznaju kao pravo na dobijanje proizvoda/robe nazad od kupca.

Ako Društvo/Grupa pruži dodatne usluge kupcu nakon što je prenešena kontrola nad proizvodom/robom, prihod od takvih usluga se smatra posebnom izvršivom obvezom i priznaje se tijekom vremena pružanja usluga.

3.7.2 Transportne usluge

Društvo/Grupa pruža transportne usluge pod ugovorima sa varijabilnom cijenom. Prihodi od pruženih usluga se priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su usluge pružene. U ugovorima, prihod se priznaje na osnovu usluga pruženih do kraja izvještajnog razdoblja kao dio ukupnih usluga koje je potrebno pružiti, jer kupac dobija i koristi benefite istovremeno. Ovo se određuje na osnovu stvarno prevezenih količina i u odnosu na ukupne očekivane količine.

Neki ugovori uključuju višestruke izvršive obveze, kao što su prodaja cementa i usluge transporta cementa. Kada ugovori uključuju višestruke izvršive obveze, cijena transakcije se raspoređuje po svakoj izvršivoj obvezi na osnovu samostalne prodajne cijene. Ukoliko ugovor uključuje prijevoz cementa, prihod za cement se priznaje u trenutku kada je cement isporučen, zakonsko vlasništvo je prešlo na kupca i kupac je prihvatio cement.

Procjene prihoda, troškova ili nivoa progressa revidiraju se ukoliko dođe do promjene okolnosti. Svako nastalo povećanje ili smanjenje procijenjenih prihoda reflektuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem okolnosti koje vode do ponovnog razmatranja postaju poznate Upravi.

3.7.3 Komponente financiranja

Društvo ne očekuje da će imati bilo kakve ugovore gdje razdoblje od transfera obećanih dobara ili usluga kupcima i plaćanja od strane kupaca, prelazi jednu godinu. Shodno tome, Društvo/Grupa ne prilagođava nijednu transakcijsku cijenu za vremensku vrijednost novca.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)**3.8 Nekretnine, postrojenja i oprema**

Izuzev imovine nabavljene do 1998. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po trošku umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Za kvalificirana sredstva, trošak nabavke uključuje i troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva/Grupe.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Takva imovina se reklasificira na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između iznosa priljeva od prodaje i knjigovodstvenog iznosa sredstva, i priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu obračuna kako slijedi:

	2022.	2021.
Građevine	2,5 – 10%	2,5 – 10%
Postrojenja i mašine	5 – 33,33%	5 – 33,33%

Društvo i Grupa preispituju procijenjeni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Zemljište se ne amortizuje.

Amortizacija se klasificira u izvještaju o dobiti ili gubitku na osnovu funkcije nekretnina, postrojenja i opreme.

3.8.1 Revalorizazione rezerve

Dugotrajna materijalna imovina bila je predmet revalorizacije u razdoblju od 1992. do 1998. godine u skladu sa metodologijom za revalorizaciju i stopama propisanim od strane Vlade Bosne i Hercegovine zbog hiperinflacije. Zadnja revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine je izvršena 1998. godine. U skladu sa Zakonom o privatizaciji sva revalorizacijska rezerva je uključena u temeljni kapital Društva.

Revalorizazione rezerve, uključene u kapital, a koje se odnose na revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, prenose se direktno na zadržanu dobit kada se sredstvo isknjiži. Ovo može uključiti transfer čitavog viška kada se sredstvo otpiše ili stavi van upotrebe

Prenos sa revalorizacionih rezervi na zadržanu dobit ne vrši se preko izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)**3.9 Nematerijalna imovina**

Zasebno nabavljena nematerijalna imovina, na početnom priznavanju, mjeri se po trošku. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna imovina se amortizuje tijekom svog korisnog ekonomskog vijeka upotrebe i procjenjuje za umanjenje vrijednosti kadgod postoje naznake da vrijednost nematerijalnog sredstva može biti umanjena.

Amortizacija se obračunava linearno, kako slijedi:

	2022.	2021.
Licence i koncesije	3,33% - 20%	3,33% - 20%
Softver	20%	20%

Razdoblje i metoda amortizacije su preispituju barem na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Promjene u očekivanom vijeku upotrebe ili u očekivanom načinu korištenja budućih ekonomskih koristi ugrađenih u sredstvu smatraju se modifikacijama u razdoblju ili metodi amortizacije, i tretiraju se kao promjene u računovodstvenim procjenama. Trošak amortizacije nematerijalne imovine priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku u kategoriji troška koja je konzistentna sa funkcijom nematerijalne imovine.

3.10 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine, izuzimajući zalihe

Na svaki datum izvještajnog razdoblja Društvo/Grupa preispituje da li postoje naznake da je došlo do umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, investicijskih nekretnina koje se iskazuju po trošku), nematerijalne imovine i ulaganja u ovisna i pridružena društva. Ako postoje takve naznake, ili ako ukoliko se zahtijeva godišnje testiranje na umanjenje vrijednosti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos sredstva. Ovisno koji iznos je veći, nadoknadivi iznos sredstava/CGU je ili fer vrijednost sredstva/CGU umanjena za troškove otuđenja ili upotrebna vrijednost sredstava/CGU. Nadoknadivi iznos se utvrđuje za sva sredstva zbirno, osim ukoliko to sredstvo ne generira novčane tokove koji su većim dijelom neovisni od onih generisanih od drugih sredstava ili grupe sredstava. Kada knjigovodstveni iznos sredstva/CGU premašuje nadoknadivi iznos, smatra se da je vrijednost sredstva umanjena i ista se otpisuje od nadoknadivog iznosa.

Za potrebe procjene upotrebne vrijednosti, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo. Mjerenje fer vrijednosti se vrši kako je opisano u Bilješci 2.4.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku u kategoriji troškova koja je konzistentna sa funkcijom sredstva čija je vrijednost umanjena, izuzev zemljišta i građevina koje su prethodno revalorizirane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za takve zemljište i građevine, umanjenje vrijednosti se priznaje u ostalu sveobuhvatnu dobit do bilo kojeg postojećeg iznosa revalorizacionih rezervi koje se odnose na ta sredstva.

Na datum izvještajnog razdoblja vrši se procjena kako bi se utvrdilo da li postoje naznake da prethodno priznati gubici od umanjenja više ne postoje ili je došlo do njihovog smanjenja. Ukoliko postoje takve naznake, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos sredstva/CGU. Prethodno priznati gubitak uslijed umanjenja vrijednosti se poništava samo ukoliko je došlo do promjene u pretpostavkama korištenim za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti sredstva nakon priznanja zadnjeg gubitka vrijednosti. Poništavanje je ograničeno tako da knjigovodstvena vrijednost sredstva ne premašuje njegovu nadoknadivu vrijednost, niti njegovu knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, nakon amortizacije, da nije priznat gubitak uslijed umanjenja vrijednosti u prethodnim godinama. Takvo poništavanje se priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)**3.11 Zalihe**

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu robe i direktne troškove materijala. Trošak se utvrđuje primjenom metode ponderisanog prosječnog troška. Neto utrživa vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenju za vrijednost troškova prodaje i distribucije.

Vrijednost proizvodnje uključuje vrijednost sirovina i energije, amortizaciju, vrijednost utrošenog rada, te direktne i indirektne proizvodne troškove na osnovi normalnog instaliranog kapaciteta isključujući troškove posudbe. Sirovine se iskazuju po prosječnoj ponderiranoj vrijednosti.

Zalihe proizvodnje u tijeku i poluproizvoda tokom godine se priznaju po standardnoj cijeni koja odgovara trošku prethodne godine ili planiranoj cijeni, a na kraju godine se vrednuju po trošku knjiženjem razlike između standardne i stvarne cijene na ispravku vrijednosti.

Standardna cijena se utvrđuje na početku godine i koristi se tijekom cijele godine. Razlika između standardne cijene i troška se evidentira na posebnom kontu razlika. Proces proizvodnje sastoji se od brojnih koraka, te se u svakoj fazi proizvodnje priznaju direktni i na temelju mjesečne procjene alociraju indirektni troškovi. Za potrebe izračuna vrijednosti poluproizvoda koristi se stvarno utrošeni rad i materijal. Financijska vrijednost zaliha se računa automatski u sustavu množenjem količina sa standardnim cijenama, koje, kako je objašnjeno iznad, na kraju svakog mjeseca odjel kontrolinga prilagođava stvarnim cijenama. Određivanje vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku temelji se na stupnju dovršenosti proizvoda, te se za izračun ukupne vrijednosti proizvodnje koristi pojedinačni izračun svakog proizvoda.

Izračun troškova proizvodnje provodi se u sustavu apsorpcije za izračun troškova. Zalihe proizvodnje u tijeku Grupe odnose se na mljeveni vapnenac, sirovinsko brašno klinker i cement u silosima.

Zastarjele zalihe i zalihe s usporenim obrtajem svedene su na nadoknadivu vrijednost korištenjem vrijednosnog usklađenja zaliha.

Vrijednosno usklađivanje zaliha rezervnih dijelova i materijala za održavanje radi se na osnovi kretanja zaliha. Dva tipa kretanja su relevantna - primici (ulazi) i potrošnja (izlazi). Starosna struktura se utvrđuje FIFO metodom (prva ulazna je prva izlazna). Društvo koristi slijedeće postotke za vrijednosno usklađivanje zaliha:

<i>Zadnje izdavanje/primitak prije</i>	<i>Smanjenje vrijednosti</i>
1. godine	30%
2. godine	30%
3. godine	60%
4. godine	60%
5. godine	60%
6. godine	90%

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.12 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni i novac na računima kod banaka te kratkoročnih depozita sa izvornim dospeljem tri mjeseca i manje.

3.13 Najmovi

3.13.1 Društvo kao najmoprimac

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja, kao i pripadajuće obveze po osnovu najмова, na dan kada je unajmljena imovina dostupna za upotrebu od strane Društva/Grupe.

Na dan početka priznavanja, obveze po osnovu najмова mjere se u iznosu jednakom sadašnjoj vrijednosti fiksnih plaćanja najma za predmetnu imovinu s pravom korištenja (uključujući suštinski fiksna plaćanja) umanjena za sva potraživanja za podsticaje za najam, tijekom trajanja najma.

Plaćanja najma diskontuju se korištenjem kamatne stope koja se podrazumijeva u najmu, ako se ta stopa može lako odrediti, ili inkrementalne stope zaduživanja Društva/Grupe.

Svako plaćanje najma raspoređuje se između obveze i troškova financiranja. Obveze po osnovu najмова naknadno se mjere primjenom metode efektivne kamate. Knjigovodstveni iznos obveze ponovno se mjeri tako da odražava bilo kakvo preispitivanje, izmjenu najma ili revidirana suštinski fiksna plaćanja.

Trajanje najma je neotkazivo razdoblje otkazivanja najma; razdoblja obuhvaćena opcijama za produženje i raskid najma uključuju se u trajanje najma samo ako je razumno izvjesno da će se najam produžiti ili neće biti otkazan.

Prema MSFI 16 najmoprimac može odlučiti da ne primjenjuje zahtjeve na kratkotrajni najam i na najmove za koje je predmetna imovina male vrijednosti.

Društvo/Grupa primjenjuje izuzeće priznavanja najma:

- Kratkotrajni najmovi (najmovi sa rokom manjim od 12 mjeseci)
- Najmovi za koje je predmetna imovina vrijednosti ≤ 40 tisuća BAM, izuzev automobila

Društvo/Grupa priznaje troškove kratkotrajnih najмова i najмова imovine male vrijednosti direktno u izvještaju o dobiti ili gubitku kao trošak najma.

3.13.2 Društvo kao najmodavac

Najmovi u kojima Društvo/Grupa ne prenosi sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvom klasifikuju su kao operativni najmovi. Prihod od najma se računa na linearnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma i uključen je u ostale prihode u izvještaju o dobiti ili gubitku. Početni direktni troškovi nastali u pregovorima i dogovorima uslova operativnog najma su dodaju knjigovodstvenom iznosu iznajmljene imovine i priznaju tijekom razdoblja trajanja najma na isti način kao i prihodi od najma. Potencijalni najmovi priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem se zarade.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.14 Rezerviranja

Društvo/Grupa priznaje rezerviranje ako ima sadašnju obvezu (pravnu ili izvedenu) koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa, i ako se pouzadno može procijeniti iznos obveze.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obveze na datum izvještajnog razdoblja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obveza. Rezerviranja se otpuštaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se otpušta.

3.14.1 Rezerviranja za re-kultivaciju

U skladu s odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona, dobivena je koncesija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina potrebnih za proizvodnju klinkera, cementa i ostalih materijala za izgradnju na teritoriju općine Kakanj. Ugovor o koncesiji je zaključen između Ministarstva za industriju, energiju i rudarstvo Zeničko-dobojskog kantona kao koncedenta i Društva kao koncesionara s društvom Heidelberg Cement AG iz Njemačke kao supotpisnikom na dan 12. rujna 2000. godine. Koncesija je odobrena za razdoblje od 30 godina. U skladu s ugovorom, Grupa ima obvezu re-kultivacije u iznosu od 0,2 BAM po toni eksploatirane sirovine. Rezervacija se priznaje godišnje na temelju stvarne količine eksploatirane sirovine.

3.15 Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenih, Društvo i Grupa plaćaju porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine na bruto platu. Društvo i Grupa plaćaju navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou, te institucija Republike Srpske i Republike Hrvatske .

Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres se plaćaju u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali troškovi plata.

3.15.1 Otpremnine pri odlasku u penziju

U skladu sa lokalnim propisima, Društvo pravi rezerviranja za otpremnine pri odlasku u penziju u iznosu od minimalno 3 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 3 prosječne plate Federacije Bosne i Hercegovine koje su isplaćene u zadnjih 6 mjeseci, u ovisnosti šta je za zaposlenog povoljnije.

Društvo knjiži troškove otpremnina pri odlasku u penziju onda kada su zaposleni pružili usluge koje im daju pravo na beneficije.

Troškovi otpremnina pri odlasku u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještajnog razdoblja.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.16 Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekućeg poreza na dobit i odgođenog poreza.

3.16.1 Tekući porez na dobit

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o dobiti ili gubitku, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koji su oporezivi ili odbitni u drugim godinama, kao i stavke koje nikad neće biti oporezive ili odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog razdoblja.

3.16.2 Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobiti biti raspoloživa i za koju se mogu iskoristiti privremene razlike.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog razdoblja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije imovine. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o dobiti ili gubitku, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru ostale sveobuhvatne dobiti ili kapitala.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste porezne vlasti i ako Društvo/članica Grupe može i ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

3.17 Financijski instrumenti

3.17.1 Financijska imovina

3.17.1.1 Klasifikacija

Društvo/Grupa klasificira svoju financijsku imovinu u sljedeće mjerne kategorije:

- ona koja je naknadno mjeri po fer vrijednosti (ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [„OSD“) ili kroz dobit ili gubitak [„DG“]), i
- ona koja je mjeri po amortizovanom trošku.

Klasifikacija zavisi od poslovnog modela Društva/Grupe za upravljanje financijskom imovinom, kao i ugovornim uslovima za novčane tokove.

Za imovinu mjerenu po fer vrijednosti, dobiti i gubici će biti priznati ili kroz DG, ili kroz OSD. Za ulaganja u instrumente kapitala koji se ne drže za trgovanje, ovo će zavisiti od toga da li je Društvo/Grupa napravilo/napravila neopoziv izbor u momentu početnog priznavanja da instrumente kapitala vodi po fer vrijednosti kroz OSD.

Društvo/Grupa reklasificira dužničke instrumente onda i samo onda kada promijeni svoj poslovni model za upravljanje tom imovinom.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.17 Financijski instrumenti (nastavak)

3.17.1 Financijska imovina (nastavak)

3.17.1.2 Priznavanje i prestanak priznavanja

Redovna kupovina i prodaja financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, tj. datum na koji se Društvo/Grupa obvezuje na kupovinu ili prodaju sredstva. Financijska imovina se prestaje priznavati kada su prava primanja novčanih tijekova istekla ili su prenešena, a Društvo/Grupa je prenijelo/prenijela sve rizike i koristi od vlasništva.

3.17.1.3 Mjerenje

Pri početnom priznavanju, Društvo/Grupa mjeri financijsku imovinu po fer vrijednosti plus transakcijski troškovi koji su direktno pripisani nabavci financijske imovine, u slučaju da financijska imovina nije iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVDG). Transakcijski troškovi financijske imovine po FVDG priznaju se kao rashodi u izvještaju o dobiti ili gubitku.

a) Dužnički instrumenti

Naknadno mjerenje dužničkih instrumenata zavisi od poslovnog modela Društva/Grupe za upravljanje imovinom i karakteristikama novčanih tijekova od sredstva. Naknadno mjerenje dužničkih instrumenata zavisi od poslovnog modela Društva/Grupe za upravljanje imovinom (tj. da li je cilj Društva/Grupe isključivo naplata ugovorenih novčanih tijekova od imovine, ili naplata i ugovorenih novčanih tijekova i novčanih tijekova od prodaje sredstva ili nijedno od ova dva modela) i karakteristike novčanog tijeka sredstva (tj. da li novčani tijekovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate („SPPI“ test), a kamata uključuje samo naknadu za kreditni rizik, vremensku vrijednost novac i druge osnovne rizike kreditiranja i profitnu maržu).

Postoje tri mjerne kategorije u koje Društvo/Grupa klasificira svoje dužničke instrumente

- **Amortizovani trošak:** Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tijekova, pri čemu novčani tijekovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po amortizovanom trošku. Kamatni prihod od ove financijske imovine je uključen u financijski prihod, uz upotrebu metodu efektivne kamatne stope. Bilo koja dobit ili gubitak koji proizilaze iz prestanka priznavanja direktno se priznaje u izvještaj o dobiti ili gubitku, i iskazuje se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Tečajne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Sva financijska imovina Društva/Grupe klasificirana je u ovu kategoriju:

- potraživanja od kupaca;
- odobreni krediti;
- depoziti u bankama; i
- novac i novčani ekvivalenti.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.17 Financijski instrumenti (nastavak)

3.17.1 Financijska imovina (nastavak)

3.17.1.3 Mjerenje (nastavak)

- **FVOSD (Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit):** Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tijekova i zbog prodaje financijske imovine, pri čemu novčani tijekovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po FVOSD. Promjene u knjigovodstvenom iznosu se iskazuju kroz OSD, osim priznavanja umanjenja vrijednosti/otpuštanja umanjenja, kamatnog prihoda i tečajnih razlika, koji se priznaju u izvještaj o dobiti ili gubitku. Kada se financijska imovina prestaje priznavati, akumulirana dobit ili gubitak prethodno priznat kroz OSD se reklasificira iz kapitala u izvještaj o dobiti ili gubitku i iskazuje se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Kamatni prihod od ove financijske imovine je uključen financijske prihode, uz upotrebu metodu efektivne kamatne stope. Tečajne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Društvo/Grupa ne posjeduje financijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

- **FVDG (Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak):** Imovina koja ne zadovoljava kriterije za amortizovani trošak ili FVOSD mjeri se po FVDG. Dobit ili gubitak od dužničkog instrumenta koji se naknadno mjeri po FVDG, iskazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku, unutar ostalih prihoda/(rashoda), u razdoblju u kojem je nastao. Takva dobit ili gubitak od fer vrijednosti uključuje sve ugovorene primljene kamate na dužničke instrumente klasificirane u ovu kategoriju.

Društvo/Grupa ne posjeduje financijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

b) Instrumenti kapitala

Društvo/Grupa naknadno mjeri sve instrumente kapitala po fer vrijednosti. Kada je Uprava Društva/Grupe izabrala da prezentira dobitke i gubitke od fer vrijednosti instrumenata kapitala kroz OSD, nakon prestanka priznavanja imovine ne vrši se naknadna reklasifikacija dobitaka i gubitaka od fer vrijednosti u izvještaj o dobiti i gubitku. Dividende od takvih ulaganja nastavljaju se priznavati u izvještaj o dobiti ili gubitku kao ostali prihod, nakon što se uspostavi pravo Društva/Grupe da primi uplate.

Promjene u fer vrijednosti financijske imovine po FVDG priznaju se unutar ostalih prihoda/(rashoda) u izvještaju o dobiti ili gubitku, onako kako je primjenjivo. Troškovi umanjenja vrijednosti (i otpuštanja umanjenja vrijednosti) instrumenata kapitala mjerenih po FVOSD nisu zasebno iskazani od ostalih promjena fer vrijednosti.

Društvo/Grupa ne posjeduje instrumente kapitala.

3.17.1.4 Umanjenje vrijednosti

Za dužničke instrumente koji se vode po amortizovanom trošku ili po FVOSD, Društvo procjenjuje očekivane kreditne gubitke („ECL“) na osnovu budućih informacija. Primijenjena metodologija procjene umanjenja vrijednosti zavisi od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Mjerenje ECL-a odražava: (i) nepristrasan i vjerovatni ponderisani iznos koji se određuje procjenom raspona mogućih ishoda, (ii) vremenskom vrijednošću novca i (iii) svim razumnim i dostupnim informacijama koje su dostupne bez nepotrebnih troškova na kraju svakog izvještajnog razdoblja o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih uslova.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.17 Financijski instrumenti (nastavak)

3.17.1 Financijska imovina (nastavak)

3.17.1.4 Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Za potraživanja od kupaca, bez značajne komponente financiranja, Društvo/Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup dozvoljen po MSFI 9 i mjeri očekivane gubitke uslijed umanjenja vrijednosti tijekom razdoblja trajanja ugovora, a od početnog priznavanja potraživanja.

Potraživanja od kupaca prikazani su u izvještaju o financijskom položaju neto od ispravke vrijednosti za ECL. Za izračunavanje stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja za koja ne postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti mora se uzeti u obzir opći ECL za pokrivanje mogućih očekivanih kreditnih gubitaka.

Na 31. prosinca 2021. godine u obzir su uzete istorijske stope gubitaka koje su zasnovane na prihodima i prestanku priznavanja potraživanja u periodu od posljednje tri godine. Iste su zatim prilagođene faktorom kako bi se odrazile makroekonomske buduće informacije koje bi mogle uticati na sposobnost kupaca da izmire svoja potraživanja. U tu svrhu korišten je očekivani realni rast bruto domaćeg proizvoda zemlje.

Od 31. prosinca 2022. opći obračun ECL za neosigurana potraživanja za koja ne postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti uzima u obzir sljedeće statističke stope:

- Stopa vjerovatnoće neizvršenja obaveza (PD) globalne građevinske industrije: stopa PD-a za godinu dana iz prethodne godine se uzima u obzir zbog kratkoročne prirode potraživanja od kupaca,
- Jednogodišnji PD zemlje (premija rizika zemlje),
- Stopa realnog rasta BDP-a kao buduća informacija, jer se stopa PD-a globalne građevinske industrije odnosi na prethodnu godinu.

Uzimaju se u obzir i posljednji raspoloživi dani prodaje kako bi se u obzir uzeo prosječan rok, jer se PD-jevi odnose na period od jedne godine, ali se potraživanja od kupaca uglavnom naplaćuju u roku od manje od jedne godine. Učinak promjene načina obračuna općeg ECL-a je nematerijalan.

Na osnovu promjene u kreditnom kvalitetu, Društvo/Grupa se vodi modelom od tri faze za procjenu umanjenja vrijednosti financijske imovine, osim za potraživanja od kupaca, bez značajne komponente financiranja:

- Faza 1 – sastoji se iz iznosa za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od momenta početnog priznavanja. Očekivani kreditni gubici određuju se na osnovu vjerovatnoće ulaska u status neispunjavanja obaveza unutar narednih 12 mjeseci (tj. dio očekivanih kreditnih gubitaka tijekom razdoblja trajanja ugovora koji rezultiraju iz mogućnosti ulaska u status neizmirivanja obaveza unutar narednih 12 mjeseci ili ugovorenog dospjeća, zavisno šta je kraće).
- Faza 2 – sastoji se iz iznosa za koje je utvrđeno značajno povećanje kreditnog rizika od momenta početnog priznavanja, ali za koje ne postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti. Očekivani kreditni gubici baziraju se na vjerovatnoći ulaska u status neispunjavanja obaveza tijekom razdoblja trajanja ugovora.
- Faza 3 – sastoji se iz iznosa za koje postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti (tj. koji kasne više od 90 dana). Očekivani kreditni gubici se mjere kao očekivani kreditni gubici tokom cijelog razdoblja trajanja ugovora. Očekivani kreditni gubici procjenjuju se uzimajući u obzir sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova iz te imovine.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.17 Financijski instrumenti (nastavak)

3.17.1 Financijska imovina (nastavak)

3.17.1.4 Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Potraživanja od kupaca, bez značajne komponente financiranja, klasifikuju se ili kao Faza 2 ili Faza 3:

- Faza 2 – sastoji se iz potraživanja za koja se primjenjuje pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka tijekom razdoblja trajanja ugovora, osim za određena potraživanja od kupaca klasificirana u Fazu 3.
- Faza 3 – sastoji se iz potraživanja koja su dospjela više od 90 dana ili za koja je individualno identificirano umanjenje vrijednosti.

Društvo/Grupa uzima u obzir sljedeće naznake pri procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika ostale financijske imovine:

- značajne finansijske poteškoće klijenta,
- kršenje ugovora (npr. kašnjenje),
- davanje pogodnosti kupcu iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na njegove finansijske poteškoće koji se inače ne bi razmatrali,
- postaje vjerovatno da će kupac ući u stečaj ili drugu finansijsku reorganizaciju.

Za potraživanja za koja postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti priznaje se specifični ECL. U tu svrhu se u obzir mogu uzeti statističke vjerovatnoće uspješne naplate i historijske stope neizvršenja obaveza.

Potraživanja od kupaca mogu biti obezbijeđena bankarskim garancijama i uzimaju se u obzir prilikom obračuna umanjenja vrijednosti. Primljene garancije na dan 31. decembra 2022. godine iznose 1.310 hiljada KM (31. decembar 2021.: 1.239 hiljada KM).

Dužnički instrumenti Društva/Grupe koji se iskazuju po amortizovanom trošku (odobreni krediti povezanim stranama) smatraju se da imaju nizak kreditni rizik, te je stoga ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja vrijednosti priznata u tijekom razdoblja ograničena na očekivane gubitke tijekom razdoblja od 12 mjeseci.

Financijska imovina otpisuje se u cijelosti ili djelomično, kada Društvo/Grupa praktički iscrpi sve napore za nadoknadu svog potraživanja i zaključi da nema opravdanog očekivanja za nadoknadu. Ovo se obično dešava kada je sredstvo dospjelo najmanje 365 dana

3.17.2 Financijske obveze

Financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije i naknadno se mjere po amortizovanom trošku uz upotrebu efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici se priznaju u izvještaj o dobiti ili gubitku kada se prestanu priznavati obveze, kao i kroz proces amortizacije efektivne kamatne stope.

Financijska obveza se prestaje priznavati kada je obveza ispunjena, otkazana ili istekla. Kada se postojeća financijska obveza zamijeni drugom od istog povjerioca po bitno drugačijim uslovima, ili se uslovi postojeće obveze bitno modifikuju, takva razmjena ili modifikacija se tretira kao prestanak priznavanja izvorne obveze i priznavanje nove obveze. Razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim iznosima se priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim ako se ekonomska suština razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti ne pripíše kapitalnoj transakciji s vlasnicima. Dobit ili gubitak izračunava se kao razlika sadašnje vrijednosti modificiranih novčanih tijekova i sadašnje vrijednosti originalnih novčanih tijekova, obje vrijednosti diskontovane uz upotrebu originalne efektivne kamatne stope obveze.

Uzeti krediti se klasifikuju kao kratkotrajne obveze, osim ako Društvo/Grupa ima bezuslovno pravo da odloži podmirenje obveze za najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja.

3. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

3.18 Kapital i rezerve

3.18.1 Dionički kapital

Dionički kapital Društva obuhvata nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih dionica/udjela.

3.18.2 Statutarne rezerve

Statutarne rezerve Društva predstavljaju akumulirane alokacije iz zadržane dobiti formirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Statutarne rezerve se mogu koristiti za pokriće gubitaka iz prethodnih razdoblja ako ti gubici nisu pokriveni iz dobiti za tekuću godinu ili ukoliko nisu dostupne druge rezerve. Statutarne rezerve ne mogu se isplaćivati dioničarima.

3.18.3 Dividende

Obveza se priznaje u iznosu objavljenih dividendi, koje su odobrene na odgovarajući način i ne zavise od odluka Društva, na datum ili prije kraja izvještajnog razdoblja, ali koje nisu isplaćene na datum izvještajnog razdoblja.

3.18.4 Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici se računa dijeljenjem:

- dobiti ili gubitka koja pripada dioničarima Društva, i
- ponderisanog prosječnog broja običnih dionica u opticaju tijekom financijske godine, isključujući trezorske dionice.

U izračunu razrijeđena zarada po dionici, Uprava koriguje cifre korištene u izračunu osnovne zarade po dionici, uzimajući u obzir:

- učinak oporezivanja, kamata i ostalih troškova financiranja koji bi mogao proizaći iz konverzije razrjeđujućih potencijalnih običnih dionica, i
- ponderisani prosječni broj dodatnih običnih dionica koje bi bile u opticaju pod pretpostavkom konverzije svih razrjeđujućih potencijalnih običnih dionica.

Tijekom 2021. i 2022. godine nije bilo učinka razrijeđivanja.

3.19 Zaokruživanje iznosa

Svi iznosi objavljeni u financijskim izvještajima i bilješkama su zaokruženi na najbližu tisuću valutne jedinice, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema financijskih izvještaja zahtijeva korištenje računovodstvenih procjena koje će, po definiciji, rijetko biti jednake stvarnim rezultatima. Uprava također mora primijeniti prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva.

Ova bilješka daje pregled područja koja su uključivala viši stepen prosudbe ili složenosti, te stavke koje su vjerojatnije materijalno prilagođene zbog procjena i pretpostavki koje su se pokazale pogrešnim. Detaljne informacije o svakoj od ovih procjena i prosudbi uključene su u ostale bilješke zajedno s podacima o osnovici za izračun svake stavke u financijskim izvještajima. Pored toga, ova bilješka takođe objašnjava gdje je došlo do stvarnih prilagođavanja u ovoj godini kao rezultat greške i promjena u prethodnim procjenama.

4.1 Značajne procjene i prosudbe

Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su ispod. Grupa je svoje prosudbe i procjene temeljila na činjenicama koje su bile dostupne u trenutku sastavljanja financijskih izvještaja. Međutim, postojeće prosudbe i procjene o budućnosti se mogu promijeniti uslijed promjena na tržištu ili okolnosti na koje Grupa nema utjecaja. Takve promjene se odražavaju u prosudbama u trenutku njihova nastajanja.

Oblasti koje uključuju značajne procjene ili prosudbe su:

4.1.1 Umanjenje vrijednosti goodwill-a

Umanjenje vrijednosti postoji kada neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadiivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi ovisno o tome što je veće. Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u upotrebi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz budžeta za sljedećih pet godina. Nadoknadiivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka.

Knjigovodstvena vrijednost goodwill-a na dan 31. prosinca 2022. godine iznosila je 960 tisuća BAM (31. prosinac 2021. godine: 960 tisuća BAM).

4.1.2 Rezerviranje za re-kultivaciju

Grupa priznaje rezervaciju za obveze re-kultivacije na temelju ugovora o koncesiji potpisanog između Ministarstva za industriju, energiju i rudarstvo Zeničko-dobojskog kantona i Društva. U skladu s potpisanim ugovorom o koncesiji, Društvo ima obvezu re-kultivacije u iznosu od 0,2 BAM po toni iskopanog vapnenca. Rezerviranje za ovu obvezu se priznaje godišnje na temelju stvarne količine iskopanog vapnenca.

4.1.3. Vrednovanje zaliha proizvodnje u tijeku

Zalihe proizvodnje u tijeku i poluproizvoda priznaju se po standardnoj cijeni koja odgovara trošku prethodne godine ili planiranoj cijeni, i vrednuju se po trošku. Standardna cijena se utvrđuje na početku godine i koristi se tijekom cijele godine. Razlika između standardne cijene i troška se evidentira na posebnom kontu razlika. Proces proizvodnje sastoji se od brojnih koraka, te se u svakoj fazi proizvodnje priznaju direktni i na temelju mjesečne procjene alociraju indirektni troškovi. Za potrebe izračuna vrijednosti poluproizvoda koristi se stvarno utrošeni rad i materijal. Financijska vrijednost zaliha se računa automatski u sustavu množenjem količina sa standardnim cijenama, koje, kako je objašnjeno iznad, na kraju svakog mjeseca odjel kontrolinga prilagođava stvarnim cijenama. Određivanje vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku temelji se na stupnju dovršenosti proizvoda, te se za izračun ukupne vrijednosti proizvodnje koristi pojedinačni izračun svakog proizvoda. Izračun troškova proizvodnje provodi se u sustavu apsorpcije za izračun troškova.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

4.1 Značajne procjene i prosudbe (nastavak)

4.1.4. Nadoknativa vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme postoji kada neto knjigovodstvena vrijednost imovine koja stvara novac premašuje njen nadoknativni iznos, odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi ovisno o tome što je veće.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u upotrebi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka.

Uprava je utvrdila nadoknativni iznos nekretnina, postrojenja i opreme procjenom vrijednosti u upotrebi ove imovine. Procjena se smatra razinom 3 u hijerarhiji fer vrijednosti zbog neuočljivih inputa korištenih u procjeni.

Pristup Uprave i ključne pretpostavke korištene za određivanje fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje bile su sljedeće:

Neuočljivi inputi	Vrijednost dodijeljena ključnoj pretpostavci tokom petogodišnjeg razdoblja					Pristup utvrđivanju ključne pretpostavke
	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	
Razdoblje budućih novčanih tokova			5 godina			Odluka Uprave
Diskontna stopa (WACC)			16,75%			Cijena kapitala utvrđena od strane Heidelberg Cement grupe po metodologiji koja se koristi za cijelu grupu
Stopa promjene volumena prodaje	(10%)	0%	2%	3%	5%	
Stopa promjene prodajnih cijena	7%	4%	3%	3%	2%	
Stopa promjene varijabilnih troškova	(5%)	(3%)	(2%)	2%	7%	Usvojeni planovi razdoblje 2023.-2025. godina, te na bazi tih usvojenih planova urađene projekcije za 2026. i 2027. godinu
Stopa promjene varijabilnih troškova	18%	4%	5%	1%	2%	
Stopa "replacement cost"-a za dugotrajnu imovinu	16%	17%	4%	8%	7%	
Terminalna stopa rasta			1%			Odluka Uprave

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

4.1 Značajne procjene i prosudbe (nastavak)

4.1.5 Procijenjeni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Procjena vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine je predmet prosudbe na osnovu iskustva sa sličnom imovinom. Buduće ekonomske koristi utjelovljene u imovini konzumiraju se uglavnom putem korištenja. Međutim, drugi faktori, kao što su tehnička ili komercijalna zastarjelost i istrošenost, često rezultiraju smanjenjem ekonomskih koristi utjelovljenih u imovini. Uprava procjenjuje preostali vijek upotrebe u skladu s trenutnim tehničkim uslovima imovine i procijenjenim razdobljem u kojem se očekuje da će imovina kreirati koristi za Društvo. Razmatraju se sljedeći primarni faktori: (a) očekivano korištenje imovine; (b) očekivano fizičko habanje, koje zavisi od operativnih faktora i programa održavanja; i (c) tehnička ili komercijalna zastarjelost koja proizlazi iz promjena u tržišnim uslovima.

Kada bi se procijenjeni vijek upotrebe razlikovao za 10% od procjena Uprave, utjecaj na amortizaciju za godinu završenu 31. prosinca 2022. bilo bi povećanje/smanjenje iste za 795 tisuća BAM (2021.: povećanje/smanjenje za 822 tisuća BAM).

Nekretnine, postrojenja i oprema, i nematerijalna imovina uključuju sljedeću imovinu potpuno amortizovanu na dan 31. prosinca 2022. godine, po njihovom originalnom trošku/revalorizovanom iznosu:

- nekretnine – 17.882 tisuća BAM
- postrojenja i mašine – 109.758 tisuća BAM,
- vozila – 4.740 tisuća BAM,
- oprema i namještaj – 4.605 tisuća BAM,
- Nematerijalna imovina – 2.143 tisuća BAM.

4.1.6 Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti financijske imovine zasniva se na pretpostavkama o riziku ulaska u status neizmirlivanja obveza i stopama očekivanog gubitka. Društvo/Grupa vrši prosuđivanje pri kreiranju ovih pretpostavki i odabiru ulaznih parametara u izračunu umanjenja vrijednosti, na osnovu historije Društva/Grupe, postojećim tržišnim uslovima, kao i na budućim procjenama na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Detalji o ključnim pretpostavkama i ulaznim parametrima korištenim u izračunu objavljeni su u Bilješci 3.17.1.4.

Društvo/Grupa redovito prati starosnu strukturu financijskih potraživanja. Za potraživanja starija od 360 dana se pokreću sudski postupci (mogu i ranije po zahtjevu Direktora ili Rukovodioca prodaje). Po proteku roka od 360 dana vrši se ispravak iznosa potraživanja na individualnoj osnovi.

Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku objavljeni su u Bilješci 19., dok su stanja ispravke vrijednosti za gubitke objavljeni u Bilješci 8.4.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Društvo

Nabavna vrijednost

Stanje na dan 1. siječnja 2021.

Povećanja

Smanjenja

Prenosi (sa)/na

Stanje na dan 31. prosinca 2021.

Povećanja

Smanjenja

Prenosi (sa)/na

Stanje na dan 31. prosinca 2022.

Akumulirana amortizacija

Stanje na dan 1. siječnja 2021.

Trošak amortizacije za godinu

Smanjenja

Stanje na dan 31. prosinca 2021.

Trošak amortizacije za godinu

Smanjenja

Stanje na dan 31. prosinca 2022.

Neto knjigovodstvena vrijednost

Stanje na dan 31. prosinca 2022.

Stanje na dan 31. prosinca 2021.

Stanje na dan 1. siječnja 2021.

Zemljište	Građevine	Postrojenja i mašine	Imovina u izgradnji	Ukupno
7.448	157.375	155.976	359	321.158
-	-	-	2.410	2.410
-	-	(644)	-	(644)
-	216	1.064	(1.280)	-
7.448	157.591	156.396	1.489	322.924
-	-	-	8.303	8.303
-	-	(914)	-	(914)
-	273	3.307	(3.580)	-
7.448	157.864	158.789	6.212	330.313
-	118.535	132.094	-	250.629
-	4.158	3.786	-	7.944
-	-	(640)	-	(640)
-	122.693	135.240	-	257.933
-	4.154	3.516	-	7.670
-	-	(911)	-	(911)
-	126.847	137.845	-	264.692
7.448	31.017	20.944	6.212	65.621
7.448	34.898	21.156	1.489	64.991
7.448	38.840	23.882	359	70.529

TVORNICIA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

5. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Grupa

	Zemljište	Građevine	Postrojenja i mašine	Imovina u izgradnji	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	13.674	166.356	184.781	1.035	365.846
Povećanja	-	-	-	4.193	4.193
Smanjenja	(33)	(116)	(3.480)	-	(3.629)
Prenosi (sa)/na	-	221	3.084	(3.305)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	13.641	166.461	184.385	1.923	366.410
<u>Amortizacija</u>					
Povećanja	-	-	-	10.328	10.328
Smanjenja	(9)	(3)	(1.979)	-	(1.991)
Efekt sticanja novih zavisnih društava	916	561	2.557	-	4.034
Prenosi (sa)/na	-	306	4.695	(5.001)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	14.548	167.325	189.658	7.250	378.781

Akumulirana amortizacija

Stanje na dan 1. siječnja 2021.

-	123.937	151.618	-	-	275.555
---	---------	---------	---	---	---------

Trošak amortizacije za godinu

Smanjenja

Stanje na dan 31. prosinca 2021.

-	4.630	5.271	-	-	9.901
-	(111)	(2.967)	-	-	(3.078)
-	128.456	153.922	-	-	282.378

Trošak amortizacije za godinu

Efekt sticanja novih zavisnih društava

Smanjenja

Stanje na dan 31. prosinca 2022.

-	4.609	5.053	-	-	9.662
-	543	2.006	-	-	2.549
-	(3)	(1.908)	-	-	(1.911)
-	133.605	159.073	-	-	292.678

Neto knjigovodstvena vrijednost

Stanje na dan 31. prosinca 2022.

Stanje na dan 31. prosinca 2021.

Stanje na dan 1. siječnja 2021.

14.548	33.720	30.585	7.250	86.103
13.641	38.005	30.463	1.923	84.032
13.674	42.419	33.163	1.035	90.291

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***6. Imovina s pravom korištenja**

Izvještaj o financijskom položaju prikazuje zasebnu stavku za imovinu prava korištenja koja sadrži sljedeće:

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Imovina s pravom korištenja (po klasama imovine)				
Zemljište	132	264	146	288
Zgrade	102	205	102	205
	234	469	248	493

	Društvo		Grupa	
	Zemljište	Zgrade	Zemljište	Zgrade
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	396	-	396	-
Nabavke – novi ugovori o najmu	-	307	31	307
Amortizacija	(132)	(102)	(139)	(102)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	264	205	288	205
Nabavke – novi ugovori o najmu	-	-	-	-
Amortizacija	(132)	(103)	(142)	(103)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	132	102	146	102

Sljedeće stavke su priznate u izvještaju o dobiti i gubitku:

Društvo

	Društvo		Grupa	
	2022	2021	2022	2021
Trošak amortizacije za imovinu s pravom korištenja (po klasama imovine)				
Zemljište	132	132	142	139
Zgrade	103	102	103	102
	235	234	245	241

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.**
(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)
7. Nematerijalna imovina

Društvo	Softver	Licence i koncesije	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>			
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	2.319	319	2.638
Povećanja	6	2	8
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	2.325	321	2.646
Povećanja	11	18	29
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	2.336	339	2.675
<u>Akumulirana amortizacija</u>			
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	2.170	205	2.375
Trošak amortizacije za godinu	32	12	44
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	2.202	217	2.419
Trošak amortizacije za godinu	31	15	46
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	2.233	232	2.465
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>			
<i>Stanje na dan 31. prosinca 2022.</i>	103	107	210
<i>Stanje na dan 31. prosinca 2021.</i>	123	104	227
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	149	114	263

Grupa	Softver	Licence i koncesije	Goodwill	Imovina u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>					
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	2.784	375	960	64	4.183
Povećanja	9	2	-	88	99
Smanjenja	(6)	(13)	-	(2)	(21)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	2.787	364	960	150	4.261
Povećanja	20	18	-	(3)	35
Efekt sticanja novih zavisnih društava	144	-	-	-	144
Smanjenja	-	-	-	(74)	(74)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	2.951	382	960	73	4.366
<u>Akumulirana amortizacija</u>					
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	2.575	238	-	-	2.813
Trošak amortizacije za godinu	52	16	-	-	68
Smanjenja	(5)	(14)	-	-	(19)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	2.622	240	-	-	2.862
Trošak amortizacije za godinu	52	20	-	-	72
Efekt sticanja novih zavisnih društav	78	-	-	-	78
Smanjenja	-	(1)	-	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	2.752	259	-	-	3.011
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>					
<i>Stanje na dan 31. prosinca 2022.</i>	199	123	960	73	1.355
<i>Stanje na dan 31. prosinca 2021.</i>	165	124	960	150	1.399
<i>Stanje na dan 1. siječnja 2021.</i>	209	137	960	64	1.370

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***8. Financijska imovina po amortizovanom trošku**

Financijska imovina po amortizovanom trošku sastoji se iz sljedećih stavki:

- potraživanja od kupaca,
- ostala financijska imovina po amortizovanom trošku, i
- novac i novčani ekvivalenti.

8.1 Potraživanja od kupaca

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Potraživanja od kupaca u zemlji	7.742	9.478	19.119	20.369
Potraživanja od kupaca povezanih strana	5.408	6.051	-	595
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	1.092	1.092	3.352	3.421
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	140	53	140	53
	14.382	16.674	22.611	24.438
Manje: ispravka vrijednosti za gubitke	(1.182)	(1.092)	(3.481)	(3.421)
	13.200	15.582	19.130	21.017

Na potraživanja od kupaca ne obračunava se kamata, a razdoblje plaćanja je općenito od 7 do 60 dana.

8.2 Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku

Društvo/Grupa drži ostalu financijsku imovinu po amortizovanom trošku kako slijedi:

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Odobreni krediti				
- Povezane strane	-	-	327	473
- Udruga cementara BiH	10	10	10	10
	10	10	337	483
Manje: ispravka vrijednosti za gubitke	-	-	-	-
	10	10	337	483

Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku u neto iznosu bila je prezentovana na dan 31. prosinca 2021. godine kako slijedi:

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Dugotrajna imovina	10	10	337	483
Kratkotrajna imovina	-	-	-	-
	10	10	337	483

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***8. Financijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)****8.3 Novac i novčani ekvivalenti**

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Novac na bankovnim računima – BAM	42.447	47.891	46.028	55.962
Novac na bankovnim računima – strane valute	21.560	1.836	26.539	3.484
Novac u blagajni	-	-	-	3
	64.007	49.727	72.567	59.449

8.4 Umanjenje vrijednosti financijske imovine po amortizovanom trošku

Klasifikacija financijske imovine mjerene po amortizovanom trošku po individualnim fazama modela za procjenu umanjenja vrijednosti prezentovana je u nastavku:

Društvo**31. prosinac 2022.**

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos				
Potraživanja od kupaca	-	12.460	1.922	14.382
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	12.460	1.922	14.382
Ispravka vrijednosti za gubitke				
Potraživanja od kupaca	-	(90)	(1.092)	(1.182)
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	(90)	(1.092)	(1.182)
Knjigovodstveni iznos	-	12.370	830	13.200

Društvo**31. prosinac 2021.**

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos				
Potraživanja od kupaca	-	15.356	1.318	16.674
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	15.356	1.318	16.674
Ispravka vrijednosti za gubitke				
Potraživanja od kupaca	-	-	(1.092)	(1.092)
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	-	(1.092)	(1.092)
Knjigovodstveni iznos	-	15.356	226	15.582

8. Financijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)

8.4 Umanjenje vrijednosti financijske imovine po amortizovanom trošku (nastavak)

Grupa

31. prosinac 2022.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos				
Potraživanja od kupaca	-	18.238	4.373	22.611
Odobreni krediti	-	327	-	327
	-	18.565	4.373	22.938
Ispravka vrijednosti za gubitke				
Potraživanja od kupaca	-	(129)	(3.352)	(3.481)
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	(129)	(3.352)	(3.481)
Knjigovodstveni iznos	-	18.436	1.021	19.457

Grupa

31. prosinac 2021.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos				
Potraživanja od kupaca	-	20.159	4.279	24.438
Odobreni krediti	-	473	-	473
	-	20.632	4.279	24.911
Ispravka vrijednosti za gubitke				
Potraživanja od kupaca	-	-	(3.421)	(3.421)
Odobreni krediti	-	-	-	-
	-	-	(3.421)	(3.421)
Knjigovodstveni iznos	-	20.632	858	21.490

8.4.1 Potraživanja od kupaca

Društvo primjenjuje MSFI 9 pojednostavljeni pristup za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka u kojem se procjenjuje ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom razdoblja trajanja ugovora, za sva potraživanja od kupaca.

Kretanje ispravke vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca bilo je kao što slijedi:

Društvo

	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Početno stanje na dan 1. siječnja 2021.	-	1.095	1.095
- Otpuštanje prethodno priznatih gubitaka	-	(3)	(3)
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	1.092	1.092
- Povećanje gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti priznatog u izvještaju o dobiti ili gubitku	90	-	90
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2022.	90	1.092	1.182

8. Financijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)**8.4 Umanjenje vrijednosti financijske imovine po amortizovanom trošku (nastavak)****8.4.1 Potraživanja od kupaca (nastavak)**

Grupa	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Početno stanje na dan 1. siječnja 2021.	-	3.544	3.544
- Povećanje gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti priznatog u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	117	117
- Otpisano kao nenaplativo	-	(194)	(194)
- Otpuštanje prethodno priznatih gubitaka	-	(3)	(3)
- Smanjenje uslijed naplate	-	(43)	(43)
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	3.421	3.421
- Povećanje gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti priznatog u izvještaju o dobiti ili gubitku	129	91	220
- Otpisano kao nenaplativo	-	(293)	(293)
- Efekt sticanja novih zavisnih društava	-	181	181
- Smanjenje uslijed naplate	-	(48)	(48)
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2022.	129	3.352	3.481

8.4.2 Odobreni krediti

Za kredite odobrene povezanim stranama smatra se da imaju nizak kreditni rizik, te se stoga gubici uslijed umanjenja vrijednosti priznaju kao očekivani kreditni gubici tokom razdoblja od 12 mjeseci.

Kretanje ispravke vrijednosti za gubitke od odobrenih kredita bilo je kao što slijedi:

Društvo i Grupa	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Početno stanje na dan 1. siječnja 2021.	-	67	-	67
- Otpuštanje prethodno priznatih gubitaka	-	(67)	-	(67)
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	-	-	-
- Otpuštanje prethodno priznatih gubitaka	-	-	-	-
Krajnje stanje na dan 31. prosinca 2022.	-	-	-	-

8.4.3 Novac i novčani ekvivalenti

Ispravka vrijednosti za gubitke u vezi novca i novčanih ekvivalenata utvrđuje se pojedinačno za svaki iznos u određenoj financijskoj instituciji. Da bi se procijenio kreditni rizik, koriste se eksterni kreditni rejtinzi i javno dostupne informacije o stopama gubitaka za određeni rejting. Budući da svi novčani iznosi imaju nizak kreditni rizik, na datum izvještavanja, Društvo je primijenilo praktično rješenje raspoloživo u MSFI 9 i utvrdilo gubitke uslijed umanjenja vrijednosti kao očekivani kreditni gubici tijekom razdoblja od 12 mjeseci. Izračunavanje gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti rezultiralo je nematerijalnim iznosom.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***9. Ulaganja u ovisna društva****Društvo**

Ovisno društvo	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
TBG Beton d.o.o. Zagreb	14.201	14.201
TBG BH d.o.o. Kakanj	10.247	10.247
	24.448	24.448

Na dan 31. prosinca 2022. godine, financijski podaci za ovisna društva bili su kako slijedi:

Ovisno društvo	Ukupna imovina	Ukupne obveze	Ukupna neto imovina	Dobit
TBG Beton d.o.o. Zagreb	23.808	3.705	20.103	1.400
TBG BH d.o.o. Kakanj	15.196	3.281	11.915	721

10. Ulaganja u zajedničke pothvate

Zajedničko društvo	Vlasništvo	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
TBG-Strabag d.o.o.	50%	-	311
		-	311

Dana 1. ožujka 2022. godine kupljeno je preostalih 50% udjela u društvu TBG-Strabag d.o.o. Zagreb, te je TBG-Strabag d.o.o. Zagreb 1. srpnja 2022. godine pripojeno društvu TBG Beton d.o.o. Zagreb.

11. Zalihe

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Sirovine	8.724	10.278	10.322	11.337
Zalihe nedovršene proizvodnje i polugotovih proizvoda	6.747	2.129	6.747	2.129
Rezervni dijelovi	3.844	2.352	4.392	2.752
Gotovi proizvodi	526	226	526	226
Roba	220	306	223	308
Dati avansi	26	-	26	-
	20.087	15.291	22.236	16.752

Zalihe priznate kao trošak tijekom godine završene 31. prosinca 2022. iznosile su 25.305 tisuća BAM (2021.: 25,305 tisuća BAM). Ovaj iznos je uključen u troškove prodaje u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Otpuštanje umanjenja zaliha iznosilo je 20 tisuća BAM (2021.: otpis zaliha do neto utržive vrijednosti 48 tisuća BAM). Ovaj iznos je priznat kao prihod tijekom godine završene 31. prosinca 2022. i uključen je u ostale prihode u izvještaju o dobiti ili gubitku.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***12. Ostala imovina i potraživanja**

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Kratkotrajna				
Potraživanja za PDV	368	393	368	393
Akontacije poreza na dobit	353	115	550	193
Privremeno neodbitni PDV	155	71	155	71
Ostala potraživanja	108	174	298	342
	984	753	1.371	999

13. Financijske obveze**13.1 Obveze po osnovu najмова**

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze po osnovu najмова od:				
- Imovine s pravom korištenja	246	482	260	506
	246	482	260	506
Analiza starosti:				
- Unutar 1 godine	246	237	256	247
- Između 1 i 2 godine	-	245	4	259
	246	482	260	506

Obveze po osnovu najмова prikazane su kako slijedi:

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Dugotrajne obveze	-	245	4	259
Kratkotrajne obveze	246	237	256	247
	246	482	260	506

Društvo je potpisalo ugovor o najmu zemljišta koje koristi za skladištenje uglja na razdoblje od 4 godine.

13.2 Obveze prema dobavljačima

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze prema dobavljačima u zemlji	9.382	7.965	12.843	10.595
Obveze prema dobavljačima u inostranstvu	2.001	1.102	2.643	1.484
Obveze prema dobavljačima povezanim stranama	1.548	4.204	1.549	5.389
	12.931	13.271	17.035	17.468

Za obveze prema dobavljačima nisu dati nikakvi instrumenti obezbjeđenja, a obveze se obično plaćaju unutar 60 dana od datuma priznavanja.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.**
(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)
14. Rezerviranja

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Rezerviranja za re-kultivaciju	1.552	1.491	1.552	1.491
Ispravka rezerviranja za re-kultivaciju	123	40	123	40
	1.675	1.531	1.675	1.531
Rezerviranja za otpremnine	751	686	751	686
Rezerviranja za plaćanja temeljena na dionicama	51	58	51	58
Rezerviranja za sudske sporove	-	-	31	6
Ostala rezerviranja	-	-	304	355
	2.477	2.275	2.812	2.636

Kretanja u rezerviranjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Re-kultivacija	Otpremnine	Plaćanja temeljena na dionicama	Ostala rezerviranja	Total
<u>Društvo</u>					
<i>Na dan 1. siječnja 2021.</i>	1.395	622	40	133	2.190
Dodatno priznata rezerviranja	125	141	67	-	333
Otpuštanje diskonta (Bilješka 21.)	76	-	-	-	76
Otpuštanje rezerviranja	-	-	-	(130)	(130)
Korištenje	(65)	(77)	(49)	(3)	(194)
<i>Na dan 31. prosinca 2021.</i>	1.531	686	58	-	2.275
Dodatno priznata rezerviranja	126	111	59	-	296
Otpuštanje diskonta (Bilješka 12.)	83	-	-	-	83
Prenos	-	-	(2)	-	(2)
Korištenje	(65)	(46)	(64)	-	(175)
<i>Na dan 31. prosinca 2022.</i>	1.675	751	51	-	2.477

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.**
(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)
14. Rezerviranja (nastavak)

<u>Grupa</u>	Re- kultivacija	Otpremnine	Plaćanja temeljena na dionicama	Sudski sporovi	Ostala rezerviranja	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2021.	1.395	622	40	6	857	2.920
Dodatno priznata rezerviranja	125	141	67	-	333	666
Otpuštanje diskonta (Bilješka 21.)	76	-	-	-	-	76
Otpuštanje rezerviranja	-	-	-	-	(130)	(130)
Korištenje	(65)	(77)	(49)	-	(705)	(896)
Na dan 31. prosina 2021.	1.531	686	58	6	355	2.636
Dodatno priznata rezerviranja	126	111	59	25	230	551
Otpuštanje diskonta (Bilješka 21.)	83	-	-	-	-	83
Prenos	-	-	(2)	-	-	(2)
Korištenje	(65)	(46)	(64)	-	(281)	(456)
Na dan 31. prosina 2022.	1.675	751	51	31	304	2.812

Rezerviranja za plaćanja varijabilnog dijela plate temeljena na tržištu dionica

Svrha dugoročnog poticajnog plana je usklađivanje interesa zaposlenih na ključnim pozicijama i dioničara povezivanjem dijela naknade zaposlenih na ključnim pozicijama za postizanje strateških ciljeva koji su utvrđeni kao ključni za dugoročnu poslovnu strategiju Grupe.

Rezerviranje se sastoji iz dvije komponente: menadžment komponenta i komponenta tržišta dionica. Visinu rezervacije utvrđuje Uprava Heidelberg Cement Grupe a rezervacija se radi na osnovu obavještenja Odjel ljudskih resursa Heidelberg Cement Grupe.

15. Ostale obveze

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze za bonus	672	913	867	1.118
Obveze za plaće	502	507	733	704
Obveze za dividendu	379	379	379	379
Obveze za poreze i doprinose na plaću	335	306	483	432
Obveze za primljene predujmove (ugovorne obveze)	273	146	614	301
Obveze za ostale poreze i doprinos	57	15	813	207
Obračunati troškovi	54	39	109	553
Obveze za porez na dobit	-	45	20	197
Ostale kratkotrajne obveze	40	33	51	33
	2.312	2.383	4.069	3.924

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***16. Dionički kapital**

Registrovani dionički kapital sastoji se od 9.476.540 običnih dionica sa pojedinačnom nominalnom vrijednošću od 10,00 BAM. Vlasnička struktura može se prikazati kako slijedi:

Direktni dioničari	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	%	vrijednost	%	vrijednost
Ceeminvestment, Hertogenbosch, Nizozemska	93,27	88.392	93,27	88.392
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo BIH	2,26	2.138	2,48	2.348
Ostali dioničari	4,47	4.235	4,25	4.025
	100,00	94.765	100,00	94.765

Krajnji vlasnici koji imaju kontrolu	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	%		%	
Heidelberg Cement AG, Njemačka	46,635%		46,635%	
SCHWENK Zement KG, Njemačka	46,635%		46,635%	

17. Prihodi iz ugovora s kupcima

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Prodati gotovi proizvodi	103.889	86.576	129.945	111.930
Prodana roba	628	287	6.671	6.090
Pružene usluge prijevoza	10.917	7.888	9.730	7.145
Pružene ostale usluge	54	72	7	41
	115.488	94.823	146.353	125.206
Vremensko razdoblje priznavanja prihoda				
a) U momentu transakcije	115.488	94.823	146.353	125.206
b) Tijekom vremena	-	-	-	-
	115.488	94.823	146.353	125.206
Geografska analiza				
a) <i>Bosna i Hercegovina</i>				
Prodati gotovi proizvodi	75.964	68.678	82.664	74.190
Prodana roba	251	287	307	337
Pružene usluge prijevoza	3.458	2.738	5.279	4.249
Pružene ostale usluge	54	53	7	9
	79.727	71.756	88.257	78.785
b) <i>Hrvatska</i>				
Prodati gotovi proizvodi	27.433	17.623	46.789	37.465
Prodana roba	377	-	6.364	5.753
Pružene usluge prijevoza	7.268	5.053	4.260	2.799
Pružene ostale usluge	-	-	-	13
	35.078	22.676	57.413	46.030
c) <i>Crna Gora</i>				
Prodati gotovi proizvodi	492	275	492	275
Prodana roba	-	-	-	-
Pružene usluge prijevoza	191	97	191	97
Pružene ostale usluge	-	-	-	-
	683	372	683	372
d) <i>Njemačka</i>				
Pružene ostale usluge	-	19	-	19
	-	19	-	19
	115.488	94.823	146.353	125.206

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

18. Troškovi prodatih proizvoda

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Trošak energije	36.500	21.439	38.077	22.652
Trošak materijala	20.931	11.731	31.082	19.341
Trošak transporta – gotovi proizvodi	12.550	8.921	15.508	16.135
Amortizacija	7.489	7.806	9.180	9.349
Trošak plaća	6.951	6.477	9.747	8.956
Usluge održavanja	2.162	1.401	2.764	1.849
Ostale usluge	2.018	1.758	2.165	1.945
Usluge transporta	1.377	1.013	1.377	1.013
Promjena u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	(4.918)	1.554	(4.918)	1.554
Ostali troškovi	374	324	879	797
	85.434	62.424	105.861	83.591

19. Troškovi administracije i distribucije

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Plaće	3.355	3.283	6.058	5.859
Troškovi usluga	1.936	1.712	2.336	1.980
Porezi i članarine udruženjima	744	661	865	782
Amortizacija	460	416	799	861
Troškovi goriva i električne energije	440	293	511	344
Marketing	369	395	395	393
Troškovi održavanja	151	137	256	220
Materijalni troškovi	133	89	172	141
Toškovi službenih putovanja	106	102	123	114
Troškovi najma	84	75	108	10
Reprezentacija	72	37	116	70
Troškovi telefona i poštanskih usluga	52	47	139	128
Bankovne usluge	43	46	71	71
Troškovi osiguranja	-	-	8	9
Ostali troškovi	511	535	530	553
	8.456	7.828	12.487	11.535

20. Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
(Ispravka vrijednosti)/otpuštanje za gubitke od potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto	(90)	2	(172)	(71)
Direktni otpis potraživanja od kupaca	(150)	-	-	-
Otpuštanje za gubitke od potraživanja po odobrenim kreditima, neto	-	67	-	67
	(240)	69	(172)	(4)

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

21. Ostali prihodi

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Prihod od prodaje materijala	61	34	61	34
Prihod iz prijašnjeg razdoblja	40	48	62	48
Prihodi od usluga spaljivanja	41	-	41	-
Otpuštanje umanjenja zaliha	20	-	20	-
Vlastiti kapitalizirani rad	15	-	15	-
Dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	9	2	384	186
Ukidanje rezervacija	4	130	4	130
Inventurni viškovi	-	7	1	7
Ostali prihodi	30	128	179	257
	220	349	767	662

22. Ostali rashodi

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Donacije	296	292	302	295
Vrijednosno usklađenje zaliha materijala	162	167	180	175
Smanjenje diskonta za rezervaciju za rekultivaciju	83	76	108	76
Troškovi prijašnjeg razdoblja	37	14	37	46
Gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	3	4	3	197
Otpis potraživanja po odobrenim kreditima	-	195	-	195
Ostali troškovi	101	14	310	36
	682	762	940	1.020

23. Porez na dobit

Trošak poreza na dobit za godinu može se usaglasiti sa izvještajem o dobiti ili gubitku kako slijedi:

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Tekući porez na dobit	2.202	2.430	2.365	2.618
Odgođeni porez na dobit	-	-	(125)	-
Ukupni porez na dobit	2.202	2.430	2.240	2.618

Usaglašavanje oporezive dobiti iz poreznog bilansa sa računovodstvenom dobiti može se sumirati kako slijedi:

Društvo	2022.	2021.
Dobit prije oporezivanja	19.951	24.140
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	1.995	2.414
<i>Korigovano za:</i>		
- Učinak porezno neodbitnih rashoda	265	51
- Učinak porezne olakšice po osnovu novog zapošljavanja	(58)	(35)
Tekući porez na dobit	2.202	2.430
Efektivna porezna stopa	11,04%	10,07%

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA**Bilješke uz financijske izvještaje****za godinu završenu 31. prosinca 2022.***(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***23. Porez na dobit (nastavak)**

Grupa	2022.	2021.
Dobit prije oporezivanja	22.473	25.482
Porez na dobit po zakonskoj stopi	2.385	2.548
<i>Korigovano za:</i>		
- Učinak porezno neodbitnih rashoda	340	105
- Učinak prenešenih poreznih gubitaka	(34)	-
- Učinak poreznih olakšice po osnovu novog zapošljavanja	(58)	(35)
- Učinak neoporezivih prihoda	(268)	-
Tekući porez na dobit	2.365	2.618
Efektivna porezna stopa	10,52%	10,27%

24. Zarada po dionici

Zarada po dionici se izračunava kako slijedi:

	2022.	2021.
Dobit ili gubitak koja pripada običnim dioničarima	17.749	21.710
Ponderisani prosječni broj običnih dionica	9.476.540	9.476.540
Osnovna zarada po dionici (u BAM)	1,87	2,29

Tijekom 2021. i 2022. godine nije bilo učinka razrijeđivanja, stoga, razrijeđena zarada po dionici jednaka je osnovnoj zaradi po dionici.

25. Transakcije sa povezanim stranama

Subjekti se općenito smatraju povezanim ako su subjekti pod zajedničkom kontrolom ili ako jedan subjekt ima sposobnost da kontroliše drugi subjekt ili može vršiti značajan utjecaj ili zajedničku kontrolu nad drugim subjektom u donošenju financijskih i operativnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa sa povezanom stranom, pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Povezane strane Društva su:

- krajnji vlasnici:
 - Heidelberg Cement AG, Njemačka,
 - Schwenk Zement KG, Njemačka;
- najveći dioničar: Ceeminvestment, Hertogenbosch, Nizozemska;
- ovisna društva:
 - TBG BH d.o.o. Kakanj, Bosna i Hercegovina,
 - TBG Beton d.o.o., Hrvatska,
 - Dunav Drava cement d.o.o., Hrvatska;
- ostale povezane strane – članice grupe kojoj Društvo pripada:
 - HC Trading GmbH, Njemačka,
 - Duna-Drava cement kft, Mađarska,
 - Italcementi S.p.A., Italija;
- ključno upravljačko osoblje:
 - Branimir Muidža, direktor,
 - Zehra Obralića, izvršni direktor za ekonomske i financijske poslove,
 - Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehničke poslove,
 - Janos Szarkandi, predsjednik Nadzornog odbora, do 29. studenog 2022. godine,
 - Zsolt Szilagyi predsjednik Nadzornog odbora, od 29. studenog 2022. godine,
 - Thomas Spannagl, član Nadzornog odbora,
 - Ernest Gerard Jelito, član Nadzornog odbora.

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

25. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

25.1 Naknade ključnom upravljačkom osoblju

	2022.	2021.
Bruto plate članovima Uprave	772	844
Doprinosi na plate	107	89
Ostale naknade članovima Uprave	246	119
Ostale neoporezive naknade	2	-
	1.127	1.052

25.2 Detaljne transakcije sa povezanim stranama

Sljedeće transakcije su nastale sa povezanim stranama:

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
<i>Prodaja i nabavka</i>				
<i> proizvoda/robe i usluga</i>				
Prodaja proizvoda/robe ovisnim društvima	32.948	22.847	-	-
Usluge pružene krajnjim vlasnicima	-	19	-	19
Usluge pružene ovisnim društvima	7.545	5.397	-	-
Nabavka proizvoda/robe i usluga od krajnjih vlasnika	(1.551)	(1.333)	(1.800)	(1.500)
Nabavka proizvoda/robe i usluga od ovisnih društava	(78)	(112)	-	-
Nabavka proizvoda/robe i usluga od ostalih povezanih strana	(20.875)	(10.768)	(24.617)	(17.977)
<i>Ostale transakcije</i>				
Objavljene dividende	-	(23.502)	-	(23.502)
	17.989	(7.452)	(26.417)	(42.960)

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA
Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi su prikazani u tisućama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

25. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

25.3 Nepodmireni iznosi po osnovu prodaja/nabavki proizvoda/robe i usluga

Sljedeći iznosi su ostali nepodmireni na kraju izvještajnog razdoblja, proistekli iz transakcija sa povezanim stranama:

	Društvo		Grupa	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Tekuća potraživanja				
Ovisna društva	5.408	6.051	-	-
	5.408	6.051	-	-
Tekuće obveze				
Krajnji vlasnici	245	30	253	30
Ovisna društva	7	66	-	-
Ostale povezane strane	1.296	4.108	1.296	5.359
	1.548	4.204	1.549	5.389

25.4 Krediti dati povezanim stranama

	Društvo		Grupa	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Kreditni ovisnim društvima				
Na početku godine	-	-	130	130
Otpis kredita	-	-	(130)	-
Na kraju godine	-	-	-	130
Kreditni ostalim povezanim stranama				
Na početku godine	-	195	343	553
Otpis kredita	-	(195)	(16)	(210)
Na kraju godine	-	-	327	343

25.5 Uslovi poslovanja

Transakcije koje se odnose na dividende bile su pod istim uslovima koji su primijenjeni i na ostale dioničare.

Proizvodi/roba je prodana/usluga je isporučena povezanim stranama tokom godine na osnovu važećih cjenovnika i uslova koji bi bili dostupni trećim stranama. Proizvodi/roba kupljeni ili prodani povezanim stranama na bazi važećih cjenovnika, a usluge kupljene od povezanih strana na troškovi-plus principu, dozvoljavajući maržu od 5 % (2021.: 5%)

26. Upravljanje financijskim rizikom

Poslovanje Društva izloženo je tržišnom riziku (uključujući valutni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

26.1 Tržišni rizik

Poslovanje Društva je djelimično izloženo financijskim rizicima promjena tečajeva stranih valuta.

26.1.1 Valutni rizik

Društvo prihode i nabavke ostvaruje na domaćem i stranom tržištu. Prihodi, rashodi i nabavke fiksnih sredstava ostvareni na stranom tržištu su uglavnom denominirane u EUR. Budući da je konvertibilna marka (BAM) službeno vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene tečaja EUR. Dio nabavki (energenti) se vrši u USD.

Iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva na dan izvještavanja, denominirani u stranim valutama, bili su kako slijedi:

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	EUR	USD	EUR	USD
Imovina				
Potraživanja od kupaca	2.816	-	1.666	-
Novac i novčani ekvivalenti	11.023	-	939	-
	13.839	-	2.605	-
Obveze				
Obaveze prema dobavljačima	1.157	694	578	2.380
	1.157	694	578	2.380

Društvo je izloženo valutnom riziku vezanim za USD. Tabela u nastavku prikazuje osjetljivost Društva na povećanje i smanjenje USD od 10%. 10% je stopa osjetljivosti koja predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućoj promjeni deviznih kurseva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene monetarne stavke denominirane u stranoj valuti i prilagođava njihovu konverziju na kraju perioda za promjenu deviznih kurseva od 10%.

	Učinak promjene kursa USD	
	2022.	2021.
Dobit ili (gubitak)	130	411

26.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana neće ispuniti svoje obveze po financijskom instrumentu ili ugovoru s kupcima, što dovodi do financijskog gubitka. Kreditni rizik proizlazi iz novca i novčanih ekvivalenata, depozita u bankama, odobrenih kredita, ugovorne imovine i potraživanja od kupaca. Kreditnim rizikom se upravlja na grupnoj osnovi.

Društvo/Grupa upravlja i analizira kreditni rizik za svakog svog novog kupca prije nego što se ponude standardni uslovi plaćanja i isporuke. Ako su kupci ocijenjeni nezavisno, ove ocjene se koriste za procjenu kreditnog rizika kupca. Ako nema nezavisnih rejtinga, Društvo/Grupa procenjuje kreditni rizik kupca, analizirajući njegov financijski položaj, prošlo iskustvo i druge dostupne faktore.

Knjigovodstveni iznosi financijske imovine evidentirane u financijskim izvještajima, umanjene za ispravke vrijednosti, predstavljaju maksimalnu izloženost Društva/Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti bilo kojeg pribavljenog kolaterala.

Za odgođena plaćanja od kupaca Društvo/Grupa kao kolateral koristi bankarske garancije i status nominiranog podizvođača za velike investicijske projekte čime se rizik značajno smanjuje.

26. Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

26.3 Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavanjem dovoljno novčanih sredstava.

Na kraju izvještajnog razdoblja Društvo je imalo visokolikvidna sredstva (kao što su novac i novčani ekvivalenti, depoziti u bankama) u iznosu od 64.007 tisuća BAM (31. prosinac 2021.: 49.727 tisuća BAM) za koje se očekuje da će biti spremne za korištenje za upravljanje rizikom likvidnosti.

Politika Društva za upravljanje likvidnošću uključuje projiciranje novčanih tijekova u glavnim valutama (BAM i EUR) i uzimajući u obzir nivo likvidnih sredstava (kao što je gore opisano) potrebnih za ispunjavanje ovih obveza.

Tabele u nastavku analiziraju financijske obveze Društva u relevantnim grupama po ročnosti na osnovu njihovih ugovornih dospijeća. Iznosi prikazani u tabeli su ugovorni nediskontovani novčani tijekovi.

	Manje od 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina	Preko 5 godina	Ukupni ugovoreni novčani tijekovi	Knjigovo- dstveni iznos
Na dan 31. prosinca 2022.							
Obveze prema dobavljačima	12.931	-	-	-	-	12.931	12.931
Obveze po osnovu najmova	125	125	-	-	-	250	246
	13.056	125	-	-	-	13.181	13.177
Na dan 31. prosinca 2021.							
Obveze prema dobavljačima	13.271	-	-	-	-	13.271	13.271
Obveze po osnovu najmova	125	125	250	-	-	500	482
	13.396	125	250	-	-	13.771	13.753

26.4 Fer vrijednost financijskih instrumenata

26.4.1 Fer vrijednost financijskih instrumenata Društva koji se mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi

Društvo ne posjeduje financijske instrumente koji se mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi.

26.4.2 Fer vrijednost financijskih instrumenata Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi (ali za koje se zahtijeva objava fer vrijednosti)

Za potraživanja od kupaca, obveze prema dobavljačima, odobrene kredite, depozite u bankama, kao i novac i novčane ekvivalente, knjigovodstvena vrijednost predstavlja razumnu aproksimaciju fer vrijednosti.

27. Upravljanje kapitalom

27.1 Upravljanje rizicima

Ciljevi Društva pri upravljanju kapitalom su:

- očuvanje svoje sposobnosti da nastavi pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, tako da može nastaviti da obezbjeđuje povrat dioničarima i koristi za druge zainteresirane strane, i
- održavanje optimalne strukture kapitala kako bi se smanjio trošak kapitala.

U cilju održavanja ili prilagođavanja strukture kapitala, Društvo može prilagoditi iznos dividendi isplaćenih dioničarima, vratiti kapital dioničarima, izdati nove dionice ili prodati imovinu radi smanjenja duga.

28. Događaji nakon datuma izvještajnog razdoblja

Od 1. siječnja 2023. godine euro je postao službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Fiksni tečaj utvrđen je na 7,53450 kuna za jedan euro.

Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja će se obračunavati prospektivno i ne predstavlja događaj nakon bilance koji zahtijeva usklađivanje iznosa u ovim financijskim izvještajima.

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izvještajnog razdoblja i do datuma odobrenja ovih financijskih izvještaja koji zahtijevaju usklađivanje ili objavljivanje u financijskim izvještajima.

.....

Odobreno dana 31. siječnja 2023. godine, u ime i za račun Društva, od strane:

Branimir Muidža
Direktor

Zehra Obralića
Izvršni direktor za ekonomske i
finansijske poslove